

REALITATEA

ilustrată

ANUL VII. No. 352

26 OCTOMBRIE 1933

10 LEI

IN

Acest număr
Centenarul
oraşului
TURNU SEVERIN

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Struguri dulci de Banat

Evenimentele săptămânii

Săptămâna trecută au sosit în Capitală o escadrilă de aviație poloneză sub conducerea colonelului Rajsky.

Escadrila poloneză a făcut o demonstrație la Pipera, la care a asistat și Suveranul. Fotografiiile noastre înfățișează:

1) Suveranul întreținându-se cu colonelul Rajsky, d. Radu Irimescu, subsecretarul Aerului, (stânga) și d. Alexandru Vaida Voevod, primul ministru.

2) Sosirea aviatorilor.

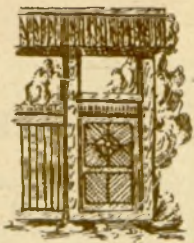
3) O formațiune executată de aviația polonă.

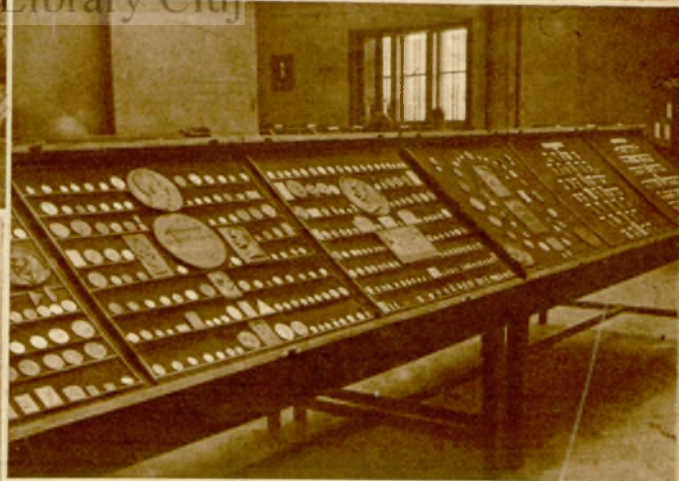
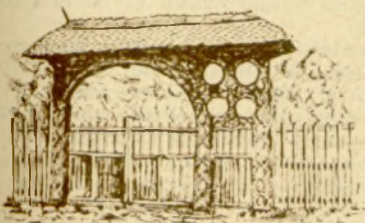
4) In ziua de 20 Octombrie a. c. fiind a 40-a aniversare a Suveranului, membrii guvernului au plecat la Sinaia spre a prezenta felicitări.

Noul episcop al Huşilor.

5) Săptămâna trecută a avut loc congresul ecleziastic pentru alegerea a patru episcopi în scaunele vacante. Fotografia noastră înfăţişează pe congresişti în faţa Parlamentului şi în adunare.

6) În săptămâna trecută, la fundaţia Dalies, a avut loc adunarea generală a societăţii numismatice din România, cu prilejul căreia s'a organizat şi o expoziţie numismatică, (monede şi medalii). Prezentăm pe colecţionarii numismatici în faţa fundaţiei şi o vitrină a expoziţiei.

TURNU-SEVERIN

1883 - 1933

de PROF. D. PAPADOPOL

În ziua de 25 Octombrie se serbează la Turnu-Severin o sută de ani dela întemeierea oraşului, cincizeci de ani dela fundarea liceului „Traian” din acelaş oraş şi douăzeci de ani dela întemeierea teatrului.

Sărbătorirea acestor importante evenimente—căci Turnul-Severin este unul dintre cele mai frumoase oraşe ale ţării—va fi onorată cu prezenţa Suveranului. În acelaş timp se va inaugura monumentul eroilor, unul dintre cele mai frumoase din câte s'au făcut la noi.

Prezentăm cititorilor noştri o pagină din istoria Turnului-Severin, care relevă fapte deosebit de interesante şi foarte puţin cunoscute.

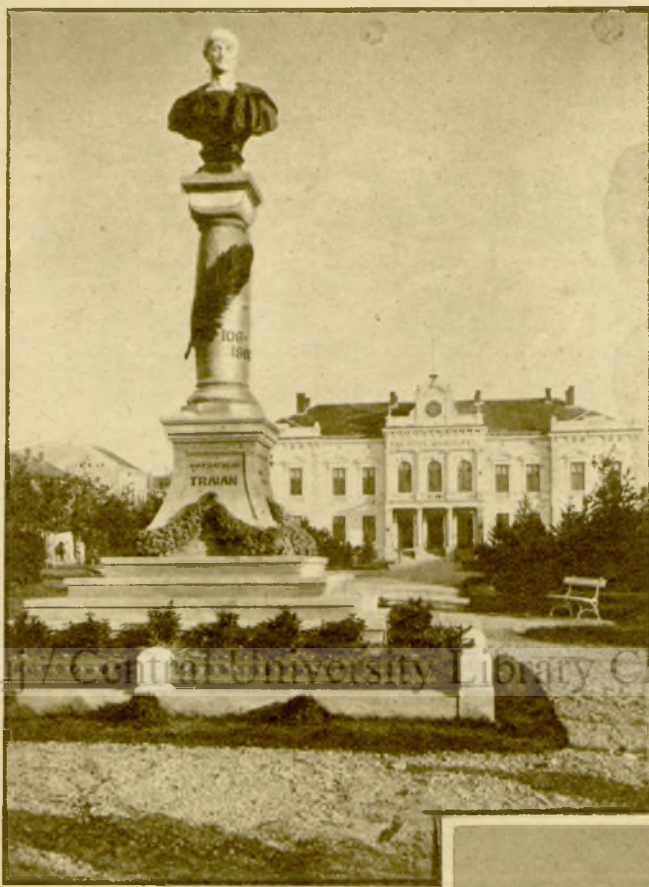
○ RAŞUL T.-Severin care a hotărât să-şi prăznuiască zilele acestea cu mare fast, în prezenţa M. S. Regelui, un veac dela fundarea lui, se bucură de neobişnuitul noroc de a fi fost aşezat acum o sută de ani de citorii săi pe un loc, unde din cele mai vechi timpuri cunoscute în istorie au fost aşezări omeneşti deosebit de importante. Când, la 1833, s'a hotărât de către generalul Kisselef întemeierea lui, locul care urma să dea numele noului oraş din Valahia era cunoscut din vremuri foarte îndepărtate sub denumirea „Câmpul Severinului”. Aci, în „câmpul Severinului” fuseseră altădată cetăţi, fusese o capitală de ţinut zisă „Bănie” şi o episcopie, se purtasera lupte cumplite între Unguri şi Bulgari prin veacul al XIII-lea, ba chiar între Unguri şi Români sub domnia Basarabilor, iar mai târziu cu două sute cincizeci de ani — pe la sfârşitul secolului XV — acel loc fusese teatrul războaielor dintre Turci şi Unguri. În acelaş „câmp al Severinului”, cu numele acesta din Evul mediu, — dacă urcăm linia timpului îndărăt cu optsprezece secole, războaiele decisive pentru înfrângerea Dacilor purtate de Romani sub Traian s'au încheiat cu biruinţa acestora din urmă, lucru care a fost însemnat de oficialitatea imperiului prin ridicarea la capul vestitului pod a unui „municipiu”, *Drobeta*, pe ruinele altui oraş străvechi dac. Oraşul T.-Severin prin urmare avea să iasă parcă, din frământările inşei ale istoriei în acele locuri. Era predestinată să fie purtător mai departe a unui germen de viaţă pe care urgiile istorice l-au înăbuşit neîntrerupt dar nu-l putuseră stinge.

Imprejurări cu totul noi prin care la începutul veacului al XIX-lea treceau Principatele dunărene au înlesnit şi au impus întemeierea Severinului în locurile unde altădată fusese atâta frământare omenească. La începutul secolului trecut Principatele dunărene se desprind prin voia soartei din sfera de influenţă a Turcilor şi iau din ce în ce mai strâns contact direct cu lumea apuseană. La 1828 se mântuie un război cumplit dintre Turci şi Ruşi. Rezultatul

final al acestui război a fost un tratat între cele două puteri, tratat pe care în fapt l-au dictat marile puteri ale Apusului. Prin el se stabilea ruperea Principatelor de sub suveranitatea Turciei, trecerea lor sub „protectoratul” Ruşilor şi, — ceea ce era mai hotărâtor pentru existenţa ulterioară a Principatelor dela Dunăre — libertatea pentru ele de a face negoţ cu ţările Occidentului. Cerealele româneşti cu alte cuvinte, care până de curând alimentaseră nevoile împărăţiei suzerane sau nu aveau alt deţuşeu decât Levantul turcesc, dobândeau libertatea de a merge departe în porturile mari occidentale. Consecinţa a fost că pe Dunăre dela 1830 începe circulaţia vaselor de transport care leagă strâns Principatele de interesele economice apusene. Aceasta aduce o învioreare neaşteptată a agriculturii, creşte capacitatea de consumaţie a ţinuturilor de pe întinsul Țării Româneşti în deosebi, populaţia sporeşte astfel încât după zece ani, la 1840, era aproape înăbuşită faţă de cifra pe care o dăduse recensământul lui Kisselof la 1831. Se întâmplă ceva mai mult, un fenomen demografic cu totul neobişnuit în Principate. Centrul de greutate al populaţiei la noi la Români a fost totdeauna în trecut în spre regiunea de dealuri. Acolo erau marile sate, la poalele dealurilor; iar oraşele noastre vechi, un fel de târguri, — *scaunele de domnie* — ele însele — n'au avut altă poziţie. După 1830, cu cât înaintăm spre mijlocul veacului, statisticile constată deplasarea acestui centru în Valahia în spre sud, spre Dunăre. Creşterea producţiei agricole deoparte, de alta acest interesant fenomen demografic, au drept urmare crearea de oraşe pe marginea Dunării care să fie centre de viaţă economică dar mai ales administrative, pentru lumea nouă pe care împrejurările o făceau să se nască şi să crească modernizând ţăriile dela Dunăre.

Crearea Severinului fu preocuparea de fiecare clipă a lui Kisselef cât timp el stătu în Principate (1834); iar după el, stăpâniţi mai departe de această preocupare constantă a generalului rus, Domnii ţării, Alexandru Ghica şi mai târziu Barbu Ştirbel

— Bustul Împăratului Traian în faţa Palatului Municipal.

Parcul rozelor din Turnu Severin.

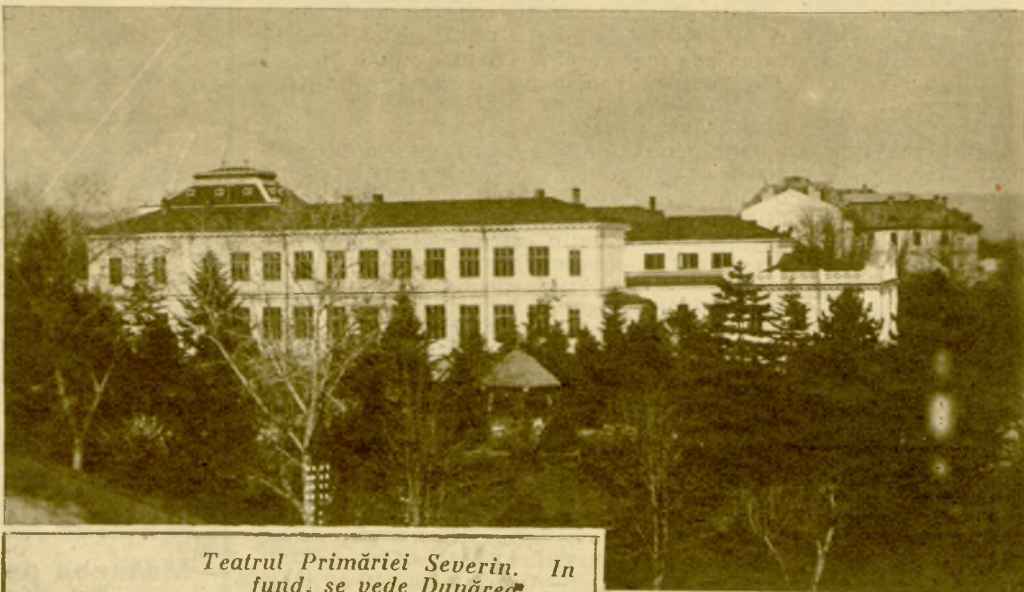

Monumentul eroilor care va fi desvelit în prezenţa Suveranului.

insuș, stăruiră și priveghiară de aproape întemeierea și înaintarea Severinului. În 1834 Alex. Ghica trimise înadins pe fratele său, pe Mihail Ghica ministrul de interne, la Cerneți, reședința de atunci a Isprăvniceii, ca să-i raporteze asupra stadiului în care se afla Severinul și asupra motivelor pentru care nu se întemeia acest oraș căruia i se destinase ca loc de așezare „Câmpia Severinului” încă din 1833 prin cumpărarea de către stat a moșiilor cărora aparținuse. Mihail Ghica veni și văzu, și află motivele: „rezistența Cernătenilor”, ne spun documentele timpului. În fapt glăsuiau împotriva interesele foarte reale ale boieriei locale care se vedea atinsă greu prin mutarea scaunului Isprăvniceii la câțiva kilometri peste Topolnița. În locurile cumpărate — să se noteze: de negustori și de vechilii protipendadei din Cerneți; la început nici un boier nu acceptă acuri în „câmpia Severinului” — nu se strănuță nimeni multă vreme. Ghica hotărî totuși, leși nimeni nu clădise nimic, mutarea orașului de pe ruinele Drobetei unde fusese rânduit de inginerul statului la 1833, mai spre vest, în spre Schela, locul de popas și de alimentare a vaselor de navigație austriace. În 1837 vine la Cerneți Alex. Ghica însuș. El nu găsește la acea dată în Severin — în afară de Carantină (un sat primitiv), pe locul unde e azi Comandamentul diviziei a 19-a, și de Prefectură cam în centrul casei Tuchten — decât câteva cărciumi cu han ceva mai răsărit, „Hanul Roșu” pe locul unde azi e Hotelul Central, și câteva sărăcioase locuințe de nule ale unor săteni uziți din sate, probabil hamali la punctul de prindere a vaselor, la Schela. Și situația aceasta nu se schimbă la 1840. La 1842 sporește doar o biserică, cea dintâi în Severin, a Maiores-

Dar ceea ce n'au înțeles să realizeze băștinaii cei din Cerneți în primul rând, au realizat împrejurările de care am vorbit mai sus. Condițiile cele noi în care se găseau Principatele dunărene în urma tratatului din Adrianopol impuneau crearea unui oraș modern lângă Cerneți — cum impuseseră crearea în alte părți, pe Dunăre, de altora. Și dacă nu l-au întemeiat autohtonii, el s'a creat singur — cu străini. Printr'un „oficiu” domnesc din 1840 Severinul este pus în rândul orașelor de port, cu regim special deci. În urma acestei înalte hotărîri se acorda dreptul de stabilire în noul oraș străinilor. Prin aceștia orașul ia ființă, așa fel încât peste zece ani, în 1851 când Barbu Știrbei vine să-l viziteze, el era deja întemeiat avea peste 200 de case — și e declarat „Municipiu”, oraș cu drept de a-și alege consiliul comunal. În același an Agenția vapoarelor austriace este strămutată de la Schela, aci. Severinul prin urmare devine în fapt un port și cu aceasta se încheie putem spune partea întâia — faza de închegare a orașului modern pe care-l gândise Kisselef și-l ceruseră imperios împrejurările.

Este interesant de consemnat ieșirea pe care, conștient de menirea unui oraș la Dunăre, o are Barbu Știrbei când i se prezintă o delegație din Cerneți care să-i ceară reîntoarcerea capitalei județului în oficialitatea se stabilise în Severin încă dela 1840), în târgul lor. Foarte aspru în ton, ne spune un martor al incidentului, el le răspunde: „Imi pare rău că nu se găsește între d-tră nici unul care să nu aibă vederi așa de scurte să nu prevadă viitorul Severinului. Să

Teatrul Primăriei Severin. În fund, se vede Dunărea.

Liceul „Traian” care-și serbează semi-centenarul.

știți hotărît, că în loc de a vă da iarăși capitala la Cerneți voi face tot ce se va putea pentru înflorirea Severinului”. Iar doi ani după aceea, la 1853 când Știrbei revine și este întâmpinat de altă delegație, care pocăită cere locuri în oraș pentru cei din Cerneți, le spune aspru: „Ar trebui să vă las să muriți de friguri în mlaștinile Cernețului,

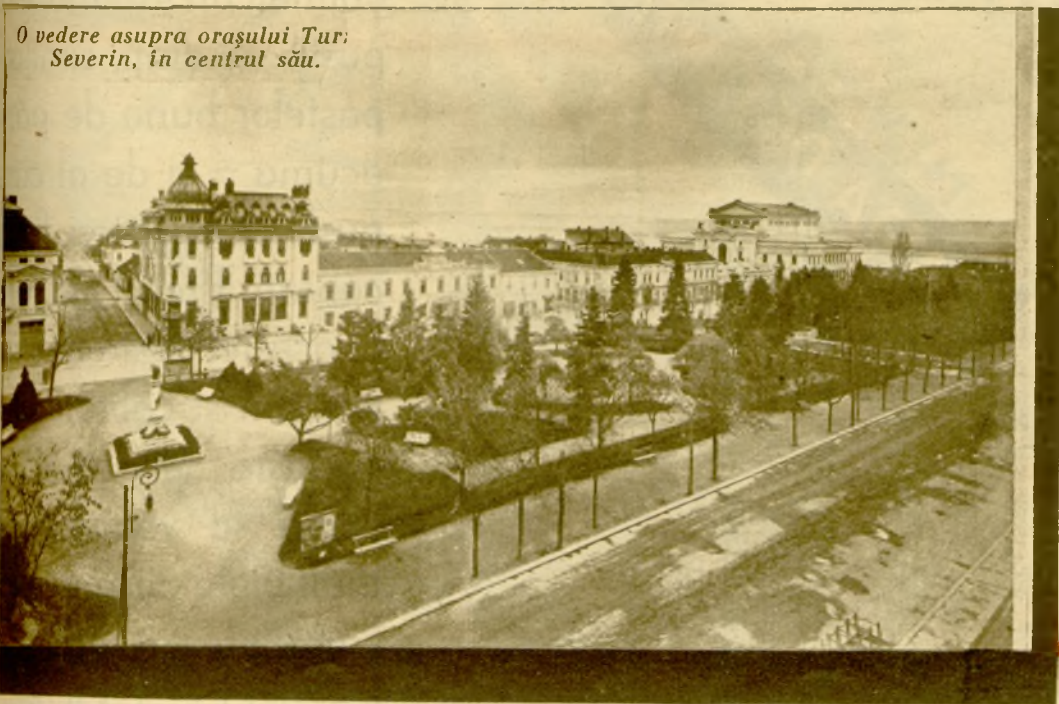
acolo unde v'a băgat frica de Pasvantoglu. Ați fost îndărătnici. Vă cunosc! Dar am să mai fac o încercare”. În chipul acesta dându-li-se celor din Cerneți, după 1853, puțința să cumpere locuri în „Câmpia Severinului”, orașul crește în plan spre răsărit. Construcțiile în schimb întârzie încă, până la 1864.

Dela 1864 înainte orașul crește în mod constant. Linia evoluției lui este necontenit în urcare. La 1883 Severinul are deja o populație care să-l ridice printre centrele urbane de mijloc ale Regatului. Pe un spațiu de 200 hectare este masată o lume care trece de 13.000 de suflete. Sunt șase biserici acuma în Severin — trei ortodoxe, una catolică, una protestantă și o sinagogă. Această organizare a cultului în orașul pe care s'au îndărătnicit a nu-l voi Cernăpenii arată clar compoziția etnică a populației lui. Are abia o școală primară, aceea dela Cerneți mutată aci la 1852, — la care însă, în chiar acest an 1833, se adaugă prin clasă secundară din care avea să rezulte gimnaziul și mai târziu liceul Traian. E însă bogat în așezăminte publice: palat ad-tiv, altul judecătoresc, spital, trei cazărmi, arest preventiv, gară, vamă și agenție pentru vapoare, — și o admirabilă grădină publică ce cuprinde în interiorul ei „turnul” Severinului, ruină astăzi, altădată în plin Ev Mediu cetate ungurească. După 1890 Severinul are și șantier de construcții navale — unul din cele mai mari din țară. La 1858 un simplu atelier pentru reparațiile ușoare ale vapoarelor societății „D. D. S. G.”, prima societate de navigație pe Dunăre, el devine la 1890 o mare instituție de construcțiuni metalurgice începând cu 180 de lucrători ca să crească continuu putând da de lucru în fiecare an unui număr de 400 și chiar 500 de lucrători (în 1898 a utilizat 1000). În 1931, cu toată criza, atelierul șantierului avea încă capacitatea de lucru pentru 390 de lucrători.

Populația actuală după ultimele statistice depășește 20.000 suflete, locuitori stabili. Ceea ce este îmbucurător însă pentru ființa însăși a orașului și pentru locurile din care el a crescut, e perfectă unitate sub raportul tendințelor naturale ale acestei populațiuni.

La 1865 populația se repartiza astfel: 54% Germani, 27% Români, 8% Evrei, 4% Greci, 3,5% Unguri, 2,8% Italieni, 0,7% turci, — cu structură destul de variată și cu

O vedere asupra orașului Tur Severin, în centrul său.

Fotografiile sunt proprietatea Bibliotecii Leowenstein, Turnu-Severin).

entre de gravitate cu desăvârşire opuse nici unul dintre străini după naţionalitate nefiind asimilaţi într-o formă sau alta. Astăzi situaţia e complet răsturnată căci în afară de o populaţie flotantă în cele mai dese cazuri de 1465 de cetăteni străini, restul până la 10.608 cât indica statistica cea mai recentă pentru luna Mai în privinţa Severinului, este compact, român prin cetătenie şi cu desăvârşire convergent sub raportul aspiraţiilor. El poate fi deci considerat printre cele mai româneşti oraşe.

Această masă de populaţie perfect unitară astăzi, cu interese gra-vitând spre acelaş punct de convergenţă — existenţa ca şi înflori-rea oraşului ca fiinţă de sine stătătoare în ansamblul forţelor natu-rale care formează conţinutul viu al statului românesc, — se orga-nizează şi se manifestă tinzând mai puţin către tipul de oraş mo-dern cu pulsaţie prin excelenţă economică, şi mai mult spre tipul de formaţiune citadină în care se limpezeşte prin cultură un suflet cu tradiţiile şi valorile lui locale. Oraşul T. Severin are în primul rând multe, chiar foarte multe şcoli, şi şcoli bune. Este o tradiţie deja aci munca harnică închinată limpezirii sufletului tineretului. Cel mai înche-gat tineret îl dă, hotărît, Severinul. Aceasta o dove-deşte şi gradul de formaţie şi seriozitate pe care îl aduc în Univer-sităţi tinerii şcolaelor de aci, şi rezultatele pentru societate ale muncii lor când devin profesionişti. Luptele politice însele sunt aci mai blânde şi mai civilizate, iar aderenţele sunt hotărîte mai totdeauna de criteriul superiorităţii.

Aci, în Severin, apare cea mai bună revistă provincială, — „Da-lina”, şi acest lucru e încă o carte de vizită; iar între două grădini splendide ale oraşului. Severinenii şi-au ridicat un aşezământ menit a fi un teatru modern, conceput pe baze disproporţionat de mari faţă de nevoile reale locale, adăpostind însă o bibliotecă de 30.000 volume cu material istoric şi economic în deosebi de prima mână şi cercetată asiduă, şi un muzeu inegal ca valoare însă bogat şi variat. Oraşul are şi alte biblioteci importante printre cele mai bine în-zestrate în privinţa cărţilor şi a periodicelor: una de peste 7500 volume, a liceului de băieţi, nu numai pentru uzul elevilor şi al pro-fesorilor; alta a liceului de fete care trece de 2000 volume. Liceul de băieţi are în localul Internatului adăpostite două muzee: unul de preistorie şi arheologie care se alimentează din săpăturile ce se fac în ţinut, altul de ştiinţe naturale care nu poate sta mai prejos de laboratorul de fizică cunoscută în ţară ca cel mai modern şi mai înzestrat.

Se ţin conferinţe anuale foarte cercetate — unele pentru cei for-maţi, Sâmbătă seara, la „Teatru”; altele, Duminică dimineaţa, ale „Casei Lumini” pentru tineretul şcolar; iar pentru mărghiaşi e pe cale de a se organiza un Ateneu popular care are deja un început în şezătorile de iarnă care se ţin de vreo doi ani în cel mai înapoiat dintre cartierele oraşului. În privinţa cultului fără îndoială e o stagnare; Severinul nu e oraşul cu biserici multe. La o populaţie de peste 20.000 de suflete în care cultul ortodox este cel predomi-nant (85,8%) sunt prea de ajuns două biserici ortodoxe — tot aşa ca şi în 1880 când populaţia totală era pe jumătate cât astăzi, iar ortodocşii formau 58%. Sunt în schimb librării multe şi mai ales bune, care rezistă nu numai timpului ci şi crizei.

Severinul este menit prin urmare să fie un oraş de cultură. E şi aşezat într-un cadru de natură care-l indică să fie mai mult atent la cele ale spiritului. O gospodărie în concordanţă cu natura locu-lui şi cu destinul propriu ce se arată a fi de ordine *sufletească*, tre-bue să fie de pază împotriva bolilor care-l ameninţă, în primul rând tuberculoza, şi să-şi facă un plan de edilitate din sporirea grădi-nilor.

Prof. D. PAPADOPOL

Mătasea de cusut şi de butoniere Güttermann

Avantajele mătasei de cusut se gă-sesc în calităţile mătasei naturale.

Mătasea de cusut este mătasea pur toarsă din cea mai bună calitate.

Mătasea de cusut nu se decolorează.

Mătasea de cusut nu reacţionează intemperiilor.

Mătasea de cusut are lustrul natural.

Mătasea de cusut se găseşte în peste 600 culori.

Mătasea de cusut este efteină.

Mătasea de cusut este moale, elastică şi se aco-modează la cusătura hainei.

La întrebuinţarea

Mătasei de cusut ochiurile nu se rup.

Cusăturile mătaseurilor şi a stofelor de lână fiind cusute cu mătase la vopsire se colorează la fel.

Fiţi atenţi cu ce sunt cusute hainele Dvs.

A economisi la ată este o economie greşită.

Mătasea de cusut nu poate fi înlocuită

Întrebuinţaţi mătasea de cusut Güttermann, fiind cea mai bună
Güttermann & Co. S. A. Română, Bucureşti

CĂPŞUNI

PEPINIERELE ŞTIRBEY BUFTEA

Plante viguroase, replantate,
varietăţi admirabile furnizează

Catalogul se trimite gratuit
Reprezentanţa generală:

Bucureşti 2, — Str. Banului 2

Dece noua PASTĂ DE DINŢI NIVEA?

Calitatea: NIVEA
Efteină şi bună!

Fiindcă pentru Lei 22.- obţineţi un tub mare de pastă de dinţi, similară pastelor bune de până acum — şi de al cărei gust plăcut veţi fi în-cântaţi. Preţul moderat al acestei paste de dinţi precum şi calitatea, vă scuteşte de-a mai re-curge la vre-una din multiplele mijloace de îngrijire a dinţilor.

Beiersdorf & Co. S.A.R., Braşov

Apostolul păcii

Ministrul de externe al României, d. N. Titulescu, este pe cale să realizeze în Orient ceea ce n'a putut realiza marele Briand în apusul Europei.

Înfățișăm într-o alegorie blocul pe care încearcă să-l închege marele om de stat.

Am însemnat prin cârlige legăturile de alianță între state.

La Reșița a avut loc serbarea jubiliară de 50 ani de existență a „Societății sportive, Uzinele și Domeniile Reșița”.

O piramidă vie.

Doamna Popp, patroana societății, (în mijloc), d-na dr. Popovici, d-na ing. Dima, d-na ing. Niculescu și d-na ing. Kurbett.

Liceul „Alexandru Odobescu” din Bistrița și-a sărbătorit zece ani de existență. Publicăm fotografia liceului și a directorului d. Ștefan Lupu.

Magia modernă
Fachirismul scamatorii
 Experiințe foarte amuzante pentru
 Societate Familială de Telepatie, Gra-
 tologie, Prestidigitatie, Presicitorie;
 în 10 minute învățați diferite experi-
 ențe fantastice de Iluzie Optică.
 Cereți gratis catalogul.

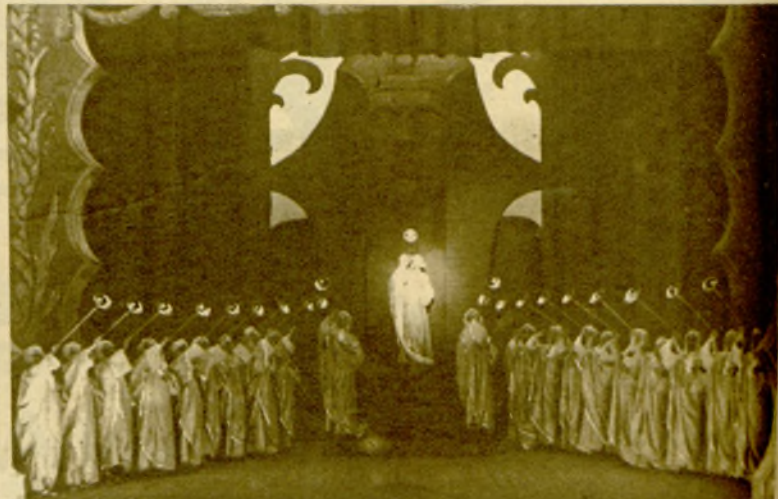
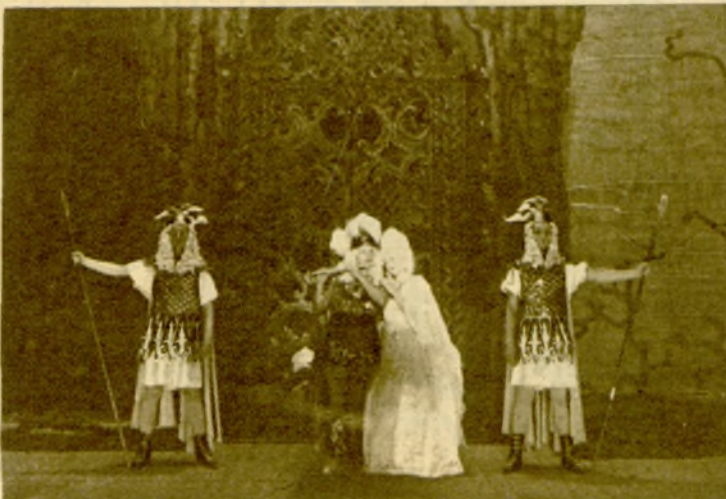
MAESTRUL BARBULESCU
 Str. Câmpului No. 7, București III

Jenele digestive cele mai comune

Dece să rămâneți incomodați după ce luați masa, prin arsuri, greutate, umflături, sughituri stomacale sau indigestii, dacă puteți obține o ușurare rapidă și sigură, luând o jumătate de linguriță de cafea de Magnesia Bisurata în puțină apă după fiecare masă. Veți avea o senzație de ușurare foarte greu de imagi-
 nat, prin întrebuițarea acestui antiacid, care neutralizează în câteva minute excesul de aci-
 tate, pricină a atâtor suferinți digestive. Odată acest exces de aciditate neutralizat, nu mai a-
 veți a vă teme de fermentația a-
 limentelor, digestiunea Dvs. se va
 face în mod normal și veți pu-
 tea mânca ce veți dori, cu certi-
 tudinea că mesele Dvs. nu vor
 fi urmate de nici o durere. Mag-
 nesia Bisurata care este inofen-
 sivă și ușoară de luat, se găsește
 de vânzare în toate farmaciile și
 drogueriile, cu prețul de lei 75
 sau în marele format economic
 lei 110.

La Opera din Cluj s'a reprezentat cu mult succes „Flautul magic” opera lui Mozart. Montarea a fost făcută de către domnul Constantin Pavel, directorul general al Operei și teatrului din

Cluj, care este unul din cei mai excelenți regisori. Înăfășăm două scene din această operă.

afacere criminală, care a pasionat opinia publică

CURTEA cu juri din București a judecat procesul crimelor făptuite de avocatul Virgil Nicolaescu, anul trecut. Virgil Nicolaescu — numit în intimitate, în semn de alintare, „Gică Mic” — obsedat de ideea unei îmbogățiri lesnicioase, a captat bunăvoința unei bătrâne proprietare, bogată, Ecaterina Boteanu, și s'a căsă-

torit cu nepoata acesteia, o femeie mult mai în vârstă decât el, Olimpia Rădulescu. A falsificat apoi un testament și a ucis pe cele două femei, spre a intra în posesiunea averii bătrânei.

Curtea cu juri — după debateri care au durat zece zile — a condamnat pe Nicolaescu la 20 ani muncă silnică.

1

2

Opinia publică a acordat un interes mult prea mare acestei crime de rând.

Infățișăm câteva fotografii dela acest proces: 1) Reconstituirea crimei în casa din str. Militari. (În față, descoperit, Virgil Nicolaescu). 2) Jurații la proces. 3) O parte din cei peste o sută de martori audiați. 4) Curtea. 5) D. Procop Demetrescu, procurorul general.

5.

TREBUE *femeie*

să fie frumoasă pentru a fi iubită

Ample și interesante desbateri între romancieri, pictori, și poeți, asupra acestei chestiuni duc la concluzia că există calități feminine cu mult mai importante decât frumusețea feței și a corpului.

MAXIME DESPRE FRUMUSEȚE ȘI DRAGOSTE

O femeie e întotdeauna frumoasă în ochii bărbatului care o iubește.

Adevărata dragoste este inspirată de bunătatea inimei și de grația spiritului, în aceeași măsură ca și de frumusețea fizică.

Nu odată s'a întâmplat ca un bărbat să părăsească o Afrodită, pentru o Meduză.

Iluzoria însușire numită „șic” este cel mai mare dar pe care l-a putut face Creatorul aleșelor sale — de aceea probabil, o și posedă atât de puține.

Cu greu poate iubi un bărbat o femeie frumoasă dar proastă. E ca o carte elegant legată, dar lipsită de interes.

Farmecul și atracția unei femei variază cu vârsta ei. Iată o formulă matematică în această privință pentru diferite vârste, exprimată în procente:

Vârsta	16	20	25	30	40	50
Frumusețe	80	70	60	50	30	10
Cochetărie fizică	—	10	10	10	10	10
Cochet. spirituală	20	20	15	15	10	—
Inteligență	—	—	15	15	25	40
Bunătate	—	—	—	10	25	40

Frumusețea naturală nu e esențială — lipsa frumuseții poate fi compensată. Și cel mai bun mijloc îl oferă vestimentele.

Frumusețea e un accident și deci, rar. Lumea ar deveni curând pustie, dacă o femeie ar

trebui să fie frumoasă, pentru a fi iubită.

Frumusețea ca și morala, e o chestie de geografie. În China, o femeie trebuie să aibe ochii mici și nasul cât mai scurt pentru a fi frumoasă iar în Insulele Mariene, dinții negri și părul alb formează elementele frumuseții.

FEMEIE trebuie oare neapărat să fie frumoasă spre a fi iubită?

Această întrebare pusă de un ziar parisian a fost furtunos debătută în Franța săptămâni la rând, estompând discuțiile asupra datoriilor de război, asupra impozitelor urcate și asupra crizei sociale — probleme de minoră importanță, atunci când e vorba de dragoste și frumusețe.

Ziarul a primit scrisori dela toate celebritățile locale — pictori, poeți, avocați, actrițe, romancieri, creatori de mode, duci, sculptori, academicieni — precum și dela alți muritori mai puțin iluștri din diferite colțuri ale Franței. Câteva din răspunsurile date la această întrebare cuprindeau mai mult adevăr decât poezie.

Nicholas Segur, cunoscutul autor al romanului „Thais au Miroir” și al „Conversațiilor cu Anatole France”, e de părere că perfecția trupească poate fi cu succes înlocuită de farmec, de grație și resurse intelectuale. Deși un mare admirator al frumuseții feminine, el arată că concepția de frumos variază cu latitudinea și longitudinea.

Romancierul acesta ar fi putut adăoga că un șef de trib din Africa Centrală n'ar schimba idealul său de frumusețe botocudă pe cel mai perfect tip de femeie europeană; că în Asia Mică femeia cea mai frumoasă e cea care prezintă cele mai masive forme; că frumoasele unora din triburile Sumatrei își masacrează urechile cu niște inele enorme de argint; că un obraz tatuat trece drept tot ce poate fi mai de preț la tinerele fete de măritat ale Polineziei.

Dar această chestiune comportă un interes universal așa că la părerile adunate de publicațiunea franceză, vin să se adauge vederile mai multor americani bine cunoscuți.

Demnă de relevat este în această ordine de idei, declarația răposatului Florenz Ziegfeld, renumit pentru reușitele-i spectacole de music-hall, după care „șicul” e, unul din cele mai prețioase daruri pe care Dumnezeu le poate face unei femei.

Ducele de Levis Mirepoi cunoscutul și spiritualul istoric care termină tocmai o carte asupra lui Filip cel Frumos — e de acord cu Lucrețiu Horațiu și Moliere, că „Dragostea” e oarbă și că împrumută calități cu totul imaginare creaturii care formează obiectul afecțiunii, transformând defectele în merite „Există o mare doză de iluzie în iubire” spune nobilul autor. „Nu trebuie numai decât o pereche de ochi frumoși, — negri sau albaștri — un nas drept și niște trăsături regulate, pentru a suci capetele și pentru a aprinde inimile bărbatilor. Indrăgostitul e întotdeauna convins că nu există femei mai fru-

RENE THEVENIN

DACA OLIMPIADELE

ar avea loc în lună

Cum am bate toate recordurile sportive de până acum dacă am putea înlătura handicapul gravitației și al presiunii aerului.

A MORUL romantic împiedecă progresul sportivilor. Va veni curând o vreme când niciunul din oamenii pământului nu va mai bate un record de viteză.

Nimeni nu poate spune precis cu ce repeziciune alergau vechii greci la Olimpiade, deoarece pe vremea aceea nu existau mijloace de determinare a acestor performanțe, în raport cu timpul. Dar cum statuele acelei perioade nu prezintă vre-o diferență anatomică și cum concurenții alergau desculți, pe când cei de astăzi au o încălțăminte ghintuită, putem presupune că recordurile trecutului nu erau superioare celor moderne.

Savanții resping zăbind posibilitatea recordurilor unui salt de 14 metri. Niciun picior omenesc nu va fi în stare să facă o mișcare atât de prodigioasă în spațiu, atâta vreme cât va exista dragostea. Într-o altă lume însă, lucrul acesta ar fi foarte posibil, fără ca dragostea să mai poată cumpăni cu ceva. Dar să nu anticipăm.

Cum din viața animalelor domestice lipsește romantismul, caii vor continua a-și face cursele cu o viteză ce va marca în fiecare an o mică sporire, iar iepurele electric va trebui să alerge și el mai repede, pentru a se menține la distanța reglementară, în fruntea câinilor de curse; dar strănepoții noștri nu vor vedea o ființă omenească parcurgând o sută de metri în mai puțin de nouă secunde.

Progresul acesta în lumea animalelor se datorește faptului că iapa cea mai iute e împerechiată cu armăsarul care a bătut un record de viteză, pe când comitetele olimpiadelor nu se gândesc niciodată să-l determine pe lordul Burghley, marele campion englez la sărituri a se căsători cu învingătoarea la cursele pe jos. Din nefericire pentru viitoarele recorduri, însă sportivii cu picioarele lungi își dăruiesc de cele mai multe ori medaliile și inima unor femei mici și fragile.

Cele două forțe care se opun mișcării sunt gravitația și rezistența aerului. Dar dacă mușchii sportivului au făcut tot ce le sta în putință împotriva acestor obstacole, interesul va trece în câmpul competițiilor între mașini rapide, cum sunt automobilele, bărcile cu motor și aeroplanelle, dar și aci elementele pomenite mai sus pun vitezei o limită, atâta vreme cât aceste mașini vor evolua în pătura inferioară a atmosferei.

Omul care evoluiază pe suprafața pământului întâmpină mai multe forme de rezistență. În primul rând, e greutatea aerului pe care trebuie s'o deslocaască. Omul suportă, în genere, o coloană

Central University Library Cluj

Aspectul pe care l'ar lua o vânătoare de elefanți în lună.

Stadionul ermetic închis ce se va construi pentru olimpiadele din lună. În jur vedem vehiculele-rachetă care au dus pe spectatori și pe concurenți.

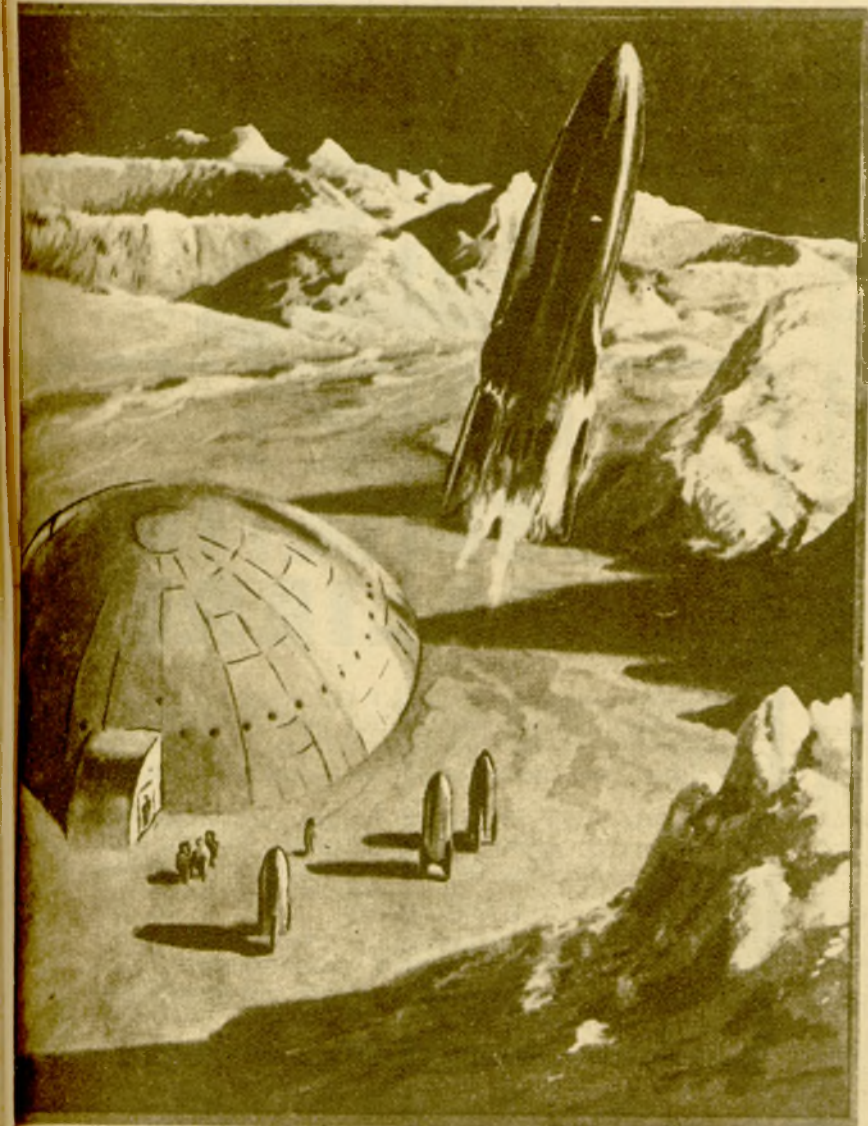
de aer cântărind un kilogram pe fiecare centimetru pătrat din trupul său. În stare de repaus, această apăsare este cumpănită de o egală presiune interioară. Dar când evoluăm într-o atmosferă calmă, trebuie să înfrângem rezistența greutatei aerului, adică inerția sa, cum spun manualele scolastice.

Pentru a ilustra acest fapt vom presupune că un biciclist parcurge 25 de metri pe secundă. Acest ciclist trebuie să înfrângă o rezistență de vre-o 45 de kg. ce se opune încontinuu înaintării sale. Trebuie să se știe însă că acești termeni sunt exacți numai atunci când atmosfera e absolut calmă. În cursul unei furtuni, când viteza vântului poate ajunge la 50 metri pe secundă, rezistența va crește de șapte și chiar de opt ori, ceea ce înseamnă că ciclistul n'ar putea înainta nici măcar cu o jumătate de metru.

Acum vre-o două decenii, când rezistența aerului a început a fi înțeleasă de marele public, un întrepid ciclist american și-a câștigat titlul de „Mile a minute” Murphy. Își prevăzuse spițele roților cu niște planșe și mergea în urma unei locomotive, ajungând astfel să pedaleze mai bine de un kilometru, în mai puțin de 60 de secunde.

O altă formă a rezistenței este gravitația, care se datorește acțiunii de atracție a pământului. Această forță atrage obiectele înspre centrul planetei. Când nu sunt susținute, corpurile cad cu o repeziciune constant crescândă. În mijlocie un om cade înfrângând rezistența aerului, și străbate 6 jum. m. în prima secundă, 21,78 m. la capătul celei de a doua secundă și 49 de metri în cea de a treia secundă. În zece secunde trupul va străbate 554 de metri, având la sfârșit o viteză de cădere de vre-o 20 de ori mai mare decât la pornire.

Acrobații, jockeyi și cei cari iau parte la concursurile de „cross-country” se antrenează pentru a pierde din greutate cât mai mult cu putință, fără a sacrifica însă din forțe; cu toate acestea, ei nu s'ar lipsi cu totul de greutate, chiar dac'ar putea, deoarece fără ea, picioarele lor ar părăsi pământul dela primul pas și s'ar pomeni la un moment dat plutind în aer fără posibilitate de înaintare. Rezistența aerului și acțiunea gravitației sunt, deci, două forțe considerabile ce opun rezistență

mişcărei. Avem mijlocul de-a le anihila sau de-a le reduce cel puțin.

În primul rând trebuie să ținem seama de faptul că pământul atrage corpurile spre sine, de parcă întreaga masă ar avea tendința să se concentreze în centrul său. Deci, această forță va descrește, pe măsură ce ne depărtăm de centru, pe nesimțite dar apreciabil totuși. Omul care ajunge în vârful unui munte cum e Ceahlăul pierde câteva sute de grame din greutatea pe care o avea la nivelul mării.

Dar asta nu-i totul. Dacă același om, rămânând la același nivel, ar începe o călătorie și s'ar cântări când ajunge la poli și apoi iarăși când ajunge la ecuator, ar constata că în acest ultim punct a pierdut aproape o jumătate de kilogram.

Pentru ce? Pentru că pământul e turtit la poli, și suprafața sa este deci aici mai apropiată de centru, de unde urmează că și atracția este aici mai puternică.

La aceasta se adaugă efectul produs la ecuator de forța centrifugă, datorită mișcărei de rotație a pământului care tinde să arunce corpurile în spațiu. Acest fenomen nu se produce la poli, unde mișcarea de rotație nici nu există. Pe scurt, totalizând aceste condițiuni, vedem că dacă doi concurenți de egală forță și greutate încearcă să bată un record, unul la Polul Nord și altul pe picul Himalayei, acesta din urmă ar fi mai ușor cu 900 de grame și deci ar avea un avantaj asupra adversarului său. Când pentru a bate un record e vorba să se ție cont de o cincime sau două cincimi de secundă, cum se întâmplă pe un teren de alergări sau de câțiva centimetri în înălțimea unei sărituri, 900 de grame formează o câțime nu tocmai de disprețuit și care ar putea schimba complet rezultatul unei competiții. În realitate însă, rarefierea aerului pe acești munți tropicali ar anihila acest mic avantaj și concurențul cu greu și-ar putea face performanța.

Atâta vreme cât va rămâne pe pământ, sportivul poate păși speranța de-a evita handicapul aerului și al gravitației. Sus în stratosferă, devenită celebră prin temerarele ascensiuni ale Prof. Piccard și ale savanților ruși, acțiunea gravitației este ușor slăbită, iar rezistența aerului, la o înălțime să zicem de 10 kilometri, ar deveni aproape neglijabilă. Dacă ciclistul Murphy și-ar fi putut construi un teren de alergare acolo, și ar fi putut suporta lipsă de aer, n'ar mai fi avut nevoie să fie precedat de o locomotivă, pentru a face o sută de kilometri pe oră.

Posibilitățile pe care le deschid călătoriile în stratosferă, pot fi apreciate prin câteva comparații. Dacă un aeroplan poate face într-o oră și jumătate distanța dintre New-York și Chicago, după cum au arătat-o recente recorduri, s'ar putea, sburând prin stratosferă, străbate în același răstimp distanța dela New-York la Peking. Totul depinde de viteza inițială a mașinii. Dar pentru a face uz de o comparație mai sugestivă, cea mai rapidă barcă cu motor, evoluând pe o mare perfect calmă, ar putea parcurge drumul dintre America și Europa în treizeci de ore; aeroplanul în care locotenentul Stainforth dela British Air Force, a bătut recent un record, ar face această distanță în opt ore, cu condiția să meargă mereu cu viteza pe care a avut-o în cursul câtorva minute din cursul acestui sbor de record, pe când mașina stratosferică ar putea face această distanță într'un sfert de oră și chiar mai puțin.

Niciun aeroplan nu poate spera să se apropie măcar de stratosferă, pentru că mașinile încep a nu mai funcționa cu mult sub acest nivel; dar chiar în cazul că s'ar remedia acest inconvenient, elicele n'ar mai avea ce lovi, iar aripile n'ar mai găsi un suport substanțial. Nu putem deci imagina un vehicul stratosferic decât sub forma unei ghiulele de tutun, la care oficiul elicei ar fi făcut de rachetă și care s'ar susține doar prin viteză.

Un alt avantaj al acestui vehicul, care va fi în curând realizat, constă în faptul că face o considerabilă economie de forță motrice, care, neavând o rezistență de înfrânt, ar fi foarte redusă, în comparație cu aeroplanele și vapoarele.

Motoarele vehiculelor actuale desvoltă o mare cantitate de energie. S'a calculat că motorul celui mai rapid tip de aeroplan desvoltă 1000 de cai putere, ceea ce dă o căldură suficientă pentru a prepara într'un minut 40.000 de cești de ceai. Pentru construirea unei mașini de acest fel e nevoie de o uzină și multe alte ateliere, al căror preț se ridică la cinci milioane de dolari. Motoarele care sunt puse să lucreze la o asemenea viteză, devin după zece ore niște epave. Dacă o asemenea mașină ar putea fi frânată brusc cu ajutorul unor frâne încă inexistente, s'ar topi ca o bucată de zăpadă în soare.

Încercarea de-a realiza un nou record de viteză cu ajutorul ghiulelei stratosferice, ar fi față de tot ceea ce s'a realizat până acum un salt ca de la primitiva roabă la automobil. Împărăția vidului n'ar oferi niciun agrement sportivului, care trebuie să stea într-o cușcă ermetică închisă, respirând un aer adus cu sine de jos. Dar o desvoltare a aeroplanului-rachetă care-l duce până aci, îl va putea purta mult mai departe, într'o lume unde și un copil ar putea bate cu ușurință cele mai senzaționale recorduri pământești.

Ne putem da seama de marea diferență dintre forța de gravitație a pământului și cea a lunii, imaginând fenomenele pe care aceasta din urmă le-ar putea determina pe pământ. O vânătoare de elefanți ar prezenta aspectele pe care le vedeți în alăturata ilustrație. Giganticele animale nu s'ar resimți de efectele gravitației decât într'o foarte mică măsură și ar face la fiecare pas, sărituri de câțiva metri în aer, iar vânătorii cari le urmăresc, ar face deasemeni enorme sărituri, ca și cum ar fi ridicați de niște baloane.

Ilustrația aceasta e, evident, de domeniul fantaziei. Dar, mulțumită actualelor descoperiri ale științei, putem considera o călătorie în lună teoreticește posibilă. Dacă în viitor, comunicația cu satelitul nostru va deveni o realitate, acest corp va oferi sportivilor un minunat câmp de acțiune, pe care-ar putea bate toate recordurile realizate pe pământ.

Nimic nu ne împiedică să presupunem că va veni o zi când oamenii vor clădi pe suprafața lunii un stadion ermetic închis

unde vor avea loc olimpiade într'un aer artificial, suficient pentru concurenți și spectatori. Toți acești oameni vor veni aci nu cu aeroplan, ci cu ajutorul unor vehicule-rachete în formă de ghiulea, așa cum vedeți în ilustrațiile noastre.

Printr'un mic efort, vă puteți imagina sportivii întregii lumi, pornind în rachetele lor pentru a lua parte la acest eveniment. O astfel de călătorie ar costa fără îndoială enorm, dar călătorul ar fi amplu răsplătit, prin noutatea și bogăția senzațiilor.

În stadionul lunar, concurenții ar realiza minuni, cum sunt săriturile de 12 și 15 metri înălțime, ridicări de greutatea trecând de 1500 de kg. și aruncări de discuri pe distanțe de aproape un kilometru.

Isprăvile sportivilor în lună ne-ar apărea tot atât de uimitoare cum au apărut bunicilor noștri, la început, performanțele automobilelor.

O femeie trebuie oare să fie frumoasă pentru a fi iubită

36. *Picioarele*: mici și delicat arcuite.

37. *Glesnele*: fine, rotunde, flexibile, bine definite.

Caracteristicile generale ale siluetei

38. *Proporțiile corpului*: aproximativ cele stabilite de sculptori.

39. *Liniiile*: constând absolut din arcuiri lungi, fără unghiuri dar și fără îngrămădiri excesive de carne.

40. *Mișcările*: demne, degajate, exprimând sănătate, siguranță și încrederea în sine. „Vera incesu patuit dea” — adevărata zeitate se cunoaște după mers.

Părerea generală — așa cum reese din răspunsurile trimise ziarului parizian, asupra acestei mult desbătute chestiuni, „*dacă o femeie trebuie să fie frumoasă pentru a fi iubită*”, pare să fie că frumusețea nu poate înlocui inteligența și bunătatea inimei. Nu tot aceasta a fost însă și părerea lui Theophile Gauthier, o frumoasă autoritate asupra „frumuseții” în zilele sale. Iată ce scria el:

„Un singur lucru cer dela femei: frumusețe, o dispensez bucurii de suflet și inteligență. Pentru mine, femeia care e frumoasă are întotdeauna spirit; are spiritul de-a fi frumoasă și nu cunosc nimic care să echivaleze cu această calitate. Multe fraze strălucite și multe scăpărări de spirit trebuiesc pentru a realiza efectul de fulger al unor ochi frumoși. Prefer o gură frumoasă unei vorbe frumoase, și un umăr bine modelat unei virtuți, fie ea chiar o virtute teologică; aș da cincizeci de suflete pentru un picioruș delicat, și toată poezia, împreună cu poeziile noastre, pentru mâna Jeannei de Aragon, sau pentru fruntea Madonei din Foligno.

„A fi frumoasă înseamnă să pozezi un farmec atât de puternic, încât toți cei cari te văd îți zâmbesc și te primesc cu brațele deschise; înseamnă că mai înainte de-a fi deschis gura să vorbești toată lumea e predispusă în favoarea ta și gata să fie de părerea ta că n'ai decât să treci pe stradă sau să apari într'un balcon, pentru a-ți creea prietenii. Înseamnă să n'ai nevoie de amabilități pentru a te face iubită; să fi scutită de toate cheltuielile de spirit și complacezență la care te obligă urâtenia, și de o mie de calități morale necesare pentru a compensa lipsa frumuseții fizice — ce superb și magnific dar! Frumusețea e admirabila podoabă ce maschează imperfecțiunile sufletului”.

E. A.

PHOSPHATINE FALIÈRES

FĂINA ALIMENTARĂ ATÂT DE CUNOSCUTĂ, CARE DĂ COPILULUI, SUB FORMA CEA MAI PLACUTĂ, TOATE PRINCÍPIILE NUTRITIVE ȘI VITAMINELE NECESARE PENTRU DESĂVÂRȘITA LUI DESVOLTARE.

PHOSPHATINE FALIÈRES UȘUREAZĂ CREȘTEREA DINȚILOR ȘI ÎNTĂRIREA OASELOR. DĂ FORȚĂ ȘI SĂNĂTATE. CONVINE ȘI ANEMICILOR, BĂTRÂNILOR ȘI CONVALESCENTILOR.

Nu există decât o Phosphatină:
PHOSPHATINE FALIÈRES
(Marca depusă) De vânzare pretutindem.

Eratica

Cu camionu 'n drum... iavaș-iavaș...
Cu trei țigani (nudiști) ca după dric,
Cărăbănesc... întregul meu... nimic,
Și... dau spectacol lumii prin oraș...

Dulapul meu, de douăzeci de ani,
— Răboj al neuitatelor mutări, —
Ticsit, ca o cutie cu țigări,
Pare-un drapel salvat dela dușmani.

De-așupra lui, etern echilibrat,
Cuerul oglină, din antret,
Siluetează un vârf de minaret,
Și... camionul scârție alarmist!

Covorul cel vărgat, de zile mari,
E pus... terasament, să protejeze,
Obiectele mai gingașe, (mai breze).
Și-atât ne mai lipsește... lăutari!

Și laia țigănească o ia domol...
Iar sticlăria 'n ludă 'ncepe jazzul
Eu, o pornesc... de mână cu necazul,
Și cu vre-o două sticle cu „Odo!”...

Nevasta'n urma mea, e așa nervoasă,
— E 'ntăia oară, când aud că 'njură,
E ziua de apoi ('i-am dat procură)
Și strigă: „unde-i vaza depe masă?”

În tremurări spasmodice ca ghinda,
Proptită 'n capră, lângă vizitiu,
Oglinda ne provoacă vai și chin,
...C'atâta este: „ochii și oglinda!”

Ba încă... ochi, am doi... ea'i numai una...
De patru ori mă costă cât chiria...
Îi ameninț pe toți cu puscăria,
Cu pumnii, cu umbrela, cu arvuna...

Ironicul s'arată așa cum e
Și suveran răsare peste tot:
Pantofii, lângă sticla cu compot,
Și'n cratiță, volumul lui Musset!!

Nevasta 'n mâini cu lampa din salon,
— Cadou dela un unchi din Mehedinți,
Iar pasta și cu peria de dinți,
Înghesuie stau într'un șoșon!!...

Și haida-ha și care în contro
Cu panică și multă dibăcie,
Păzesc... comoara mea... de sărăcie,
Iar domnul proprietar, ne dă cu „huooo!” —

Iar când sosesc, zdrobit, la cuibul nou,
Cu mobila... (s'o pui în vârful prăștii,) în minte, îmi răsare... Mărășești
Și, nu știu cum, dar.. mă socot erou!!

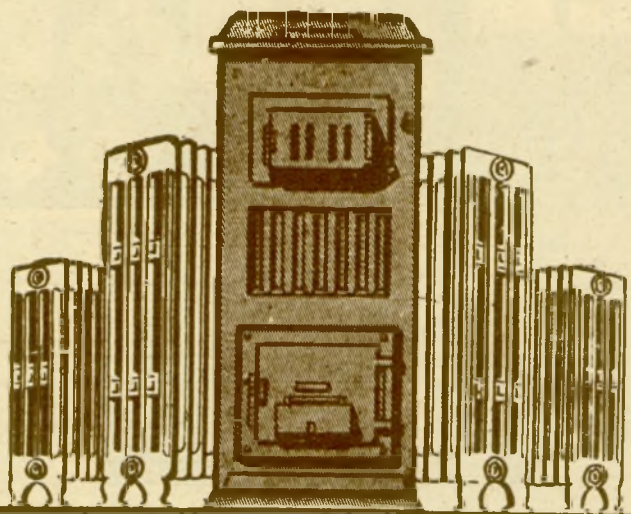
ION MANU

Două Metode
Una singură bună

A-ți pune pe față o cremă oarecare pentru a termina toaleta, este a-ți pierde timpul.
Dacă pui însă **Crema Simon** pe pielea încă udă de spălat, îi conservi în mod natural frăgezimea și catifeierea.

Două Metode... Două Creme...
Două rezultate.
Nu mai stați la îndoială.
Adoptați metoda de a doua, și crema cea mai bună, cea mai sănătoasă, cea mai activă.

CRÈME
SIMON
PUDRA SIMON
SĂPUNUL SIMON

CAZANELE

de

INCALZIRE CENTRALA

pentru

APARTAMENTE „STANDARD”

satisfac în mic ceeace cazanele noastre mari

„STANDARD M”

satisfac în mare, în cazul
imobilelor cu mai multe
apartamente

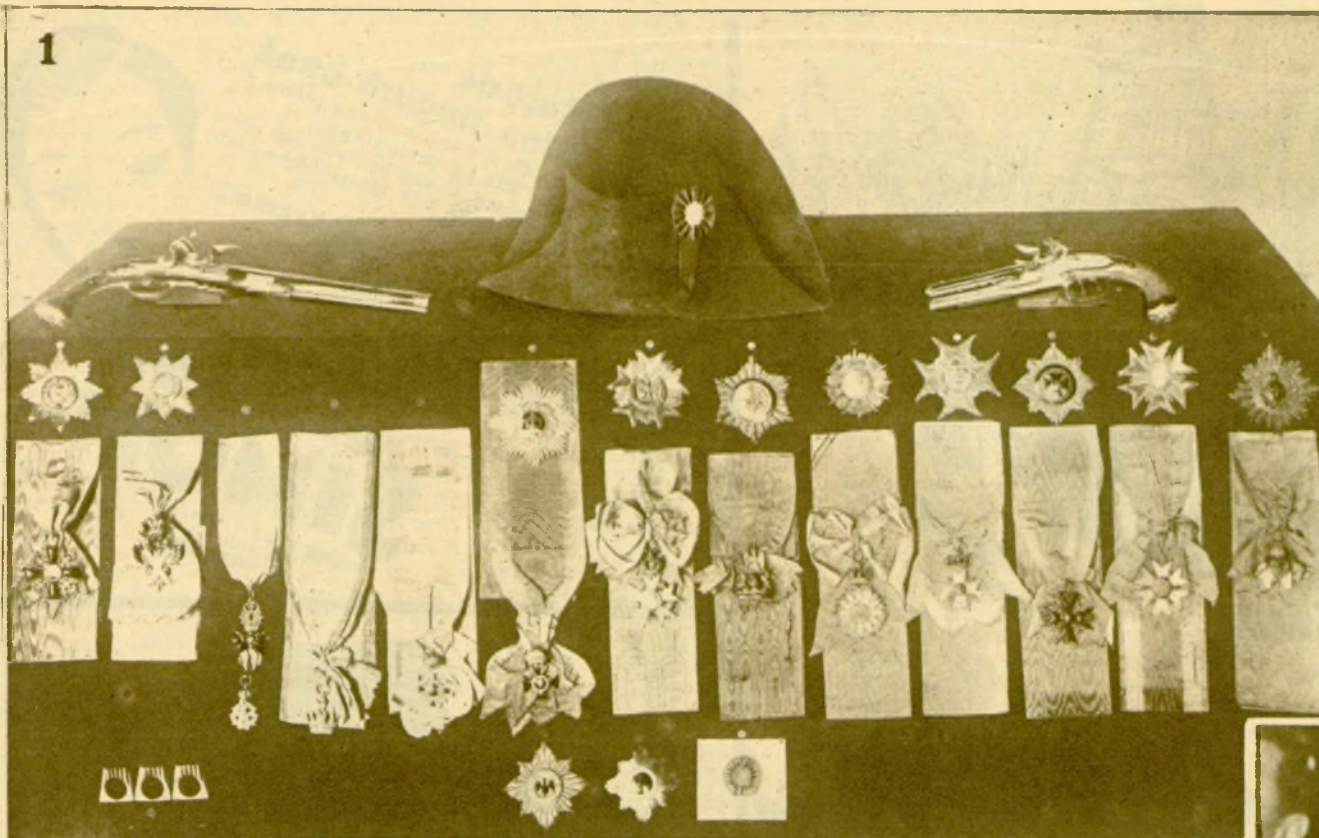
Prin cazanele de apartamente, se dă
posibilitate și proprietarilor celor mai
modeste de a beneficia de avan-
tagile încălzirii centrale

CAZANUL „STANDARD”

pentru apartamente, corespunde
locuințelor unei singure familii

„TITAN, NADRAG, CALAN”

Din
too
ium

1. Decorațiile lui Napoleon, luate trofeu într-o luptă pe care împăratul a avut-o cu germanii, se aflau la muzeul din Berlin, până la încheierea păcii din 1919, când de teamă ca Francezii să nu le ceară, câțiva studenți germani le-au ascuns. Acum studenții au restituit muzeului din Berlin trofeele ascunse.

4. La 8 Octombrie Jonny Weissmüller — recordman-ul la înot — și Lupe Velez, artista de cinematograf, s-au căsătorit.

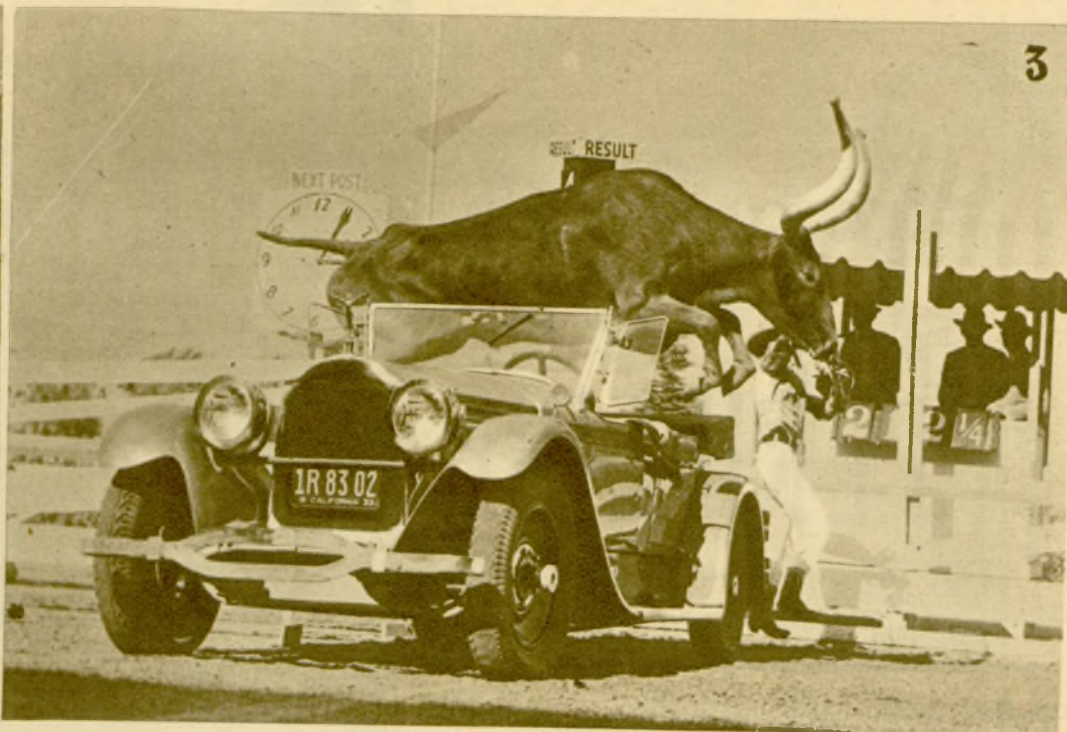

6. Fiul președintelui american din echipa de vâslași ai Universității din Harvard, care o reproducă pentru cursele de regate.

7. Căpitanul A. Max Slane (expediție engleză în insula Antarctica), spre a descoperi o grotă aici de pirății care trăiesc.

8. Într-un parc din Los Angeles, o formă curioasă pe care o numesc.

9. În laboratorul chimic din lângă Bohmte, s-a produs, în urma unei explozie puternice, în urma carei au fost uciși, iar monteurul lui l'ei, înainte de accident.

2. La Berlin s'a expus în ziua de 13 Octombrie a. c. tunul supranumit „Dicke Bertha”, arma în fața căreia nu poate rezista nici o întâlnire. Acest tun bate la distanța de 134 klm.; înălțimea cea mai mare a traiectoriei e de 8.000 m. și a costat un milion de mărci (patruzeci de milioane de lei), fiecare încărcătură, care avea calibrul 42 cm. costa 18 mii de mărci (peste șaptesute de mii lei), și fiecare ghiulea cântărea cca. 1500 kg.

3. La o expoziție din Los Angeles s'a organizat printre altele atracțiuni și alergări de cai. În cadrul curselor a fost prezentat un taur, care s'a dovedit foarte bun săritor de obstacole, punând în umbră pe cei mai talentați cai.

5. „Koala” este un animal mic australian, din neamul urșilor, și produce înveselirea publicului în oricare grădină zoologică, prin drăgălășeniile jocului său. Familia de „koala” din Lone-Pine (Brisbaine) e cea mai renumită în această privință. O înfățișăm în fotografia noastră.

Franklin Roosevelt-junior, face parte dintr-o echipă de canoiești, antrenându-se pe lacul Harward, și-l putem vedea în fotografia din dreapta), antrenându-se

se pregătește să plece într-o călătorie de cca. 900 klm. depărtare de Paulel rabdomanților — comorile în mările din jur.

un copac care a fost tăiat în fotografia ce prezintăm.

recetărilor Tiling din Arensthors, efectuarii unei noi rachete, și asistența sa Buddenböl, fotografia ne arată pe cei

Orărită PE LA PERIFERIE

Bucureștenii nu cunosc mahalalele periferice, după cum sunt cetățeni de la marginea orașului, cari n'au văzut Calea Victoriei.

MAHALALELE, în special cele de la periferia Capitalei, prezintă aspecte variate, uneori ne-bănuite, pentru cei cari trăesc mai mult prin centru. Sunt acolo altfel de case, alt aspect au străzile, parcă sunt chiar alți oameni, altă viață... S'ar părea că vizitatorul a făcut o călătorie lungă și că s'ar afla în alt orașel depărtat...

Vom găsi prin aceste mahalale cetățeni, cari în viața lor n'au văzut Calea Victoriei. Unii lucrează pe la fabricile de pe acolo, n'au nici timpul și nici un interes să ne viziteze, după cum nu ne-ar vizita niscăiva locuitori de prin Mizil, Pașcani sau Bărheci. — Ian-te... tete... mi-te uită! Da când s'au clădit cășile astea?!" — m'a întrebat, cu mâna la gură, adânc uimită, o lucrătoare de la regie, care se rătăcise întâmplător prin centrul orașului.

Lucrătoarea, deși bucureșteancă bătrână, nu avusesese încă prilejul să vadă nici Palatul poștelor, nici Casa de depuneri.

La rândul-i, subsemnatul a făcut aceeași impresie ciudată localnicilor, cari se minunară cum de se poate ca un bucureștean să nu cunoască cutare sau cutare mahala a lor.

VOLUME DESPRE PERIFERIE

De fapt s'ar putea scrie volume despre mahalalele de la periferia Bucureștilor, cari abundă de lucruri interesante.

Oborul prezintă o viață specială cu briscele lui, carele cu lemne și carele cu fân din zilele de târg, oborul de cai, boi și porci, țișă-

nușii cari forfotesc printre toți, strângând, cu un mănunchiu de bețișoare, paele risipite pe jos, prin praf...

E o minune cât fân și pae se poate aduna în acest mod: se vede câte un moșoneag țigan depărtându-se cu un maldăr considerabil în spinare, legat cu o funie... Iar prin gropile lor, unde sunt șatrele, prin dosul gării Obor, se găsesc mici stoguri de fân, provizii de iarnă.

Tot prin partea locului sunt „bombele”, adică misterioasele și straniile hoteluri, aranjate uneori de mahalagii cu stare. Pe aci se adăpostesc, într'o groasă-nică promiscuitate, miile de vagabonzi nenorociți, cerșetori cu copii, hoți și uneori, poate chiar criminali, cari în statisticele oficiale figurează ca cetățeni ai orașului nostru.

Pe aci se văd și autobuzele, ce fac legătura cu satele și orașele depărtate ale Munteniei. Unele sunt încărcate pe acoperiș, cu cele mai variate și ciudate mărfuri, la o înălțime dublă cu a vehiculului și pleacă astfel până pe la Slatina sau Târgoviște.

PE LA GARA DE NORD

Calea Griviței, se întinde acum până aproape de Chitila.

Mi-aduc aminte, pe vremea când a murit marele nostru critic Ion Dobrogeanu-Gherea, am asistat atunci la înmormântarea lui, care s'a făcut la cimitirul

Târgul ambulant din Sf. Treime-Tel: haine vechi și „noi”, alimente, obiecte casnice, parfumerii și obiecte de galanterie, totul se găsește aci într'un amestec pitoresc.

Apartment la periferie: două camere și „hall”.

Sf. Vineri. După Gara de Nord nu mai era aproape nimic... Azi s'a clădit un oraș întreg: noaptea, cimitirul pe jumătate întunecat, luminat mistic de sute de licăriri de candelă, apare straniu, înconjurat fiind de vesele și sgomotoase localuri de petrecere, cinematografe, cârciumi, dans, teatru de cartier... farmacie, prăvălii diverse, etc. Bineînțeles că acolo toate sunt altfel ca la noi: de pildă, un jazz se poate compune din două tobe mari și două viori! Vă puteți închipui...

— Hoții! Hoții!!... Pune mâna pe el!" — am auzit pe un trecător asmuțind pe un sergent împotriva unui sdrențuros.

Sergentul stătea însă impasibil.

— N'are nici un act, domnule gardist... Ia întreabă-l și d-ta... Iaca, eu am... vezi?" — și scotocind prin buzunare, scoase niște hârtii murdare, ferfenițite, fără să i le ceară nimeni.

Sdrențuitul se apropie de denunțator și surâzând cu bonomie, îi trecu brațul camaradereste dupe gât. Apoi plecă împreună.

A fost o farsă obicinuită prin partea locului.

— Hai la culesul viilor!" — spuse unul dintre cei doi prieteni, și se pierdură în dosul Gării de Nord.

„Viile” erau în realitate niște sârme, de care atârnav ciorchini de struguri, împodobiți cu frunze. Iată un gen nou de petrecere, cu totul necunoscut la centru. E un local special, care l'a născocit.

Bine înțeles, că se bea și se mănâncă acolo în lege... Nu lipsesc nici lăutarii, nici mititeii și nici bățiile...

LA CIUREL

Tot în goană să mai dăm o raită pe la insulele și povârnișurile de la Ciurel, cu pomi bătrâni... Se poate vedea acolo o adevărată pădure, cu poene, unde pasc vaci tiroleze (se pare ale unor lăptari), strand de nisip, poduri, maluri înalte și abrupte ale râului, cu apa

Bucureștii au depășit linia de centură.

curată, nemurdărită de sutele de mii de oameni ale „cetății Dâmboviței”... pescuitori cu năvodul și undița... Atâtea colțuri pitorești și idilice...

Nu merge tramvaiul până acolo. Nici măcar șosea cum se cade nu-i. Te apropie însă autobuzul No. 8, iar cu tramvaiul abea ajungi până la Grozăvești...

E un colț pitoresc al Bucureștilor, unde o asociație de capitaliști, făcând instalații moderne, ar putea organiza cel mai apropiat și poate cel mai frumos loc de excursie pentru bucureșteni.

Vizitarea Ciurelului e o surpriză pentru orice iubitor de natură.

BARIERA RAHOVEI

Spre bariera Rahovei se spune că locuiesc mulți scandalagi și pungăși.

Se poate! Deși se semnalează destule furturi, totuși orașul s'a întins mult și în partea asta. S'au construit multe case noi; mulți din centru, fugind de chiriile scumpe, s'au refugiat spre periferie; fie în calitate de chiriași, fie clădindu-și chiar câte-o casușă.

Spre capătul Bulevardului Pake și șoseaua Iancului sunt multe case mici, al căror acoperiș ne-ajunge până la umăr. Dealtfel, asemenea case se mai zăresc și prin cartierul Dudeștilor: în mijlocul câte-unui teren vast, vezi câte-un bordelu stingher... Totuși noul bulevard, larg și bine pavat, a deschis foarte mult cartierul.

VENEȚIA BUCUREȘTEANĂ

Merită o mențiune specială, comuna suburbană Militari, dincolo de palatul dela Cotroceni, unde aproape fiecare casă este înconjurată, chiar în timpul verii, de câte-o imensă băltoacă.

Gospodina, când iese în curte, să-și întindă rufele, dă cu picioarele în baltă. Iar cetățeanul are nevoie de cisme impermeabile, de picioroange de lemn, sau de alte mijloace ingenioase, atunci când se pregătește să plece de acasă...

Sunt adevărate lacuri, în mijlocul cărora se zăresc, ici și colo, casele năpăstuite ale oamenilor. Se mai vede și câte-o clădire mai răsărită, s'ar putea zice „o vilă”, așezată pe un dâmb mai ridicat, unde nu ajunge apa.

Comuna suburbană Militari are 22 de cârciumi! — mi s'a spus — și o farmacie. Ce afaceri fac cârciumile, nu știu; dar e probabil că farmacia vinde multă chinină sulfurică.

Totuș regiunea ar putea deveni un cartier drăguț, dacă s'ar scurge băltoacele, care o infectează.

Nu știu, dacă cei de pe la Militari găsesc ceva de pescuit prin bălțile lor, dar pentru c'am pomenit despre cei cari stau cu năvodul la Ciurel, să spunem ceva și despre pescarii bucureșteni de la sud-estul orașului.

Ací, pe malul Dâmboviței, se află sărăcimea, care locuiește în apropiere de Abator. Toți caută să scoată din apa murdară fel de fel de rămășițe, intestine și organe lepădate, ale animalelor tăiate și care plutesc în apa înroșită, ce vine prin sumbra gură de canal a abatorului.

TÂRGURI

În afară de halele zidite, mai sunt multe târguri volante, adică unde marfa este expusă numai câteva ore. Asemenea târguri sunt în diferite părți ale orașului.

Dacă iei mașina No. 13 poți ajunge la Sf. Treime-Tei, unde cred că cel mai blazat cetățean ar fi surprins de noutatea lucrului. E acolo un târg, cum cred că nu mai există nicăieri în România și chiar nicăieri în Europa: în câteva ore se vând mărfuri în valoare de milioane de lei...

Partea caracteristică este că tot târgul se desfășoară pe jos, afară de partea centrală unde este o hală a primăriei.

Unde nu's nici bani, nici impozite și nici gazete

Un vas s'a oprit luna trecută, pentru prima dată în anul acesta, la *Tristan da Cunha*, o mică insulă situată în Atlantic spre Sudul Africii și cunoscută ca cea mai izolată posesiune a Angliei. 160 de supuși englezi, dintre cari jumătate sunt copii, trăiesc aci cu totul despărțiți de restul lumii. Ei nu cunosc banul, impozitele, radiofonia, ziarele și nu aud de lume decât o singură dată pe an, când câte un vas se oprește, spre a le lăsa diferite provizii.

Insula, împreună cu alte două nelocuibile din apropiere, a fost descoperită în 1506, de către amiralul portughez al cărui nume îl poartă. În 1816, guvernul britanic a ocupat *Tristan da Cunha*, postând acolo un detașament de artilerie, pentru a-l ține sub observație pe Napoleon exilat la Sf. Elena.

Nimic mai puțin surăzător decât perspectiva de a-ți petrece viața pe această insulă stâncoasă, ce se ridică abruptă la 2520 metri deasupra mării având în vârf un crater vulcanic. Cu toate acestea, în 1821 când englezii și-au retras garnizoana, întrucât Napoleon murise, trei dintre soldații aduși aci se atașaseră într-atât de această insulă, încât au cerut să fie lăsați să rămâie pe loc, împreună cu soțiile lor. Din acești trei ostași, caporalul William Glass și doi camarazi, descind majoritatea actualilor locuitori.

Marinari naufragiați și din cei cari se revoltaseră pe mare, sporesc numărul acestora la doisprezece în 1824, și când un vas se oprește din întâmplare în acel an în dreptul acestei insule, căpitanul e implorat să le aducă femei. După câteva luni, acesta se întoarce aducând de pe insula Sf. Elena nouă femei care erau obicinuite cu acest fel de viață și doriau să-și încerce norocul în *Tristan da Cunha*.

De atunci, n'a mai intrat nici o picătură de sânge străin pe insulă. Bărbați sunt înalți și sveltți de o excepțională vitalitate și robustețe, foarte activi, muncesc din greu răboindu-se fără încetare cu natura, spre a asigura existența familiilor lor. O caracteristică prin care acești oameni uimesc pe medici, e faptul că deși trăiesc până

Locuitorii insulei *Tristan da Cunha*, trăiesc răboindu-se din greu cu natura...

la o vârstă înaintată, unii trecând chiar suta de ani, nu cunosc durerea de măsele. De notat e că pe insulă nu există o singură perie de dinți. Există probabil în regimul lor alimentar și în felul lor de viață ceva care le asigură nu numai o viață lungă, dar și o dentiție foarte puternică.

Bărbații căsătoriți ai coloniei formează un fel de parlament, ce guvernează insula, având în cap pe cel mai bătrân dintre ei. Dar acțiunea guvernării prezintă aci prea puține dificultăți dat fiind că nu există crimă, nici proprietăți private, asupra cărora s'a se isce neînțelegeri și nici beții — insula necultivând cereale din care să fie posibilă fabricarea alcoolului. Impozite nu se percep, pentru că nu există o circulație monetară. Populația insulei trăiește ca o mare familie, sub un sistem perfect comunist.

Femeile sunt mai corpolente decât bărbații, probabil pentru că numai bărbații sunt cei cari se cățără sute de metri, pe panta răpoasă a munților, spre a culege ouăle păsărilor marine.

Marinarii cari au vizitat această insulă spun că primul lucru care-i frapază la locuitorii săi, este calmul și echilibrul lor spiritual. Prăvălii, fabrici, ateliere, ziare, telefoane, factori poștali, trăsuri sau automobile, nu se pomenesc.

Căsuțele de piatră ale locuitorilor, în număr de treizeci, se grupează în jurul bisericii și ai școalei în partea îngustă locuibilă a insulei. Posturi de telegrafie fără fir sau receptoare radiofonice nu se pomenesc în *Tristan* și zilele se scurg într-o perfectă monotonie. Locuitorii săi n'au știut de războiul mondial, decât după ce acesta a luat sfârșit, deoarece vreme de câțiva ani vasele își încetaseră vizitele, din cauza submarinelor și a generalei reduceri a traficului marin.

Cetățenii insulei se trezesc în zorii zilei și se culcă odată cu apusul soarelui, pentru că uleiul primitivelor lor lămpi e extras numai din grăsimea păsărilor marine — de unde urmează că dispun de cantități foarte mici și că e foarte prețios. Lucrează aprig și fără încetare un pământ foarte sărac, pentru a obține nutrețul necesar celor câteva vite și oi. Regimul lor alimentar constă în cartofi, lapte ouăle păsărilor marine — pe care după cum am mai spus, le culeg de pe râpele muntelui, pește, carne odată pe lună, și marmeladă,

zahăr și ceai atunci când acestea sunt aduse de vre-un vapor în trecere pe acolo.

Femeile fac din lăna oilor ciorapi și tot felul de vestimente și menajează cât pot obiectele de îmbrăcăminte venite din afară. Uneori, când trec ani fără ca vre-un vas să acosteze, așa cum s'a întâmplat în timpul marelui războiu, viața insularilor devine extrem de grea. Leșia de cenușă, care înăsprește pielea și taie țesăturile, ia locul săpunului; un amestec de cafea cu apă se întrebuințează în loc de ceai sau cafea. Chiar undițele trebuiesc făcute din firele bucăților de pânză veche, destrămate și împletite cu mare răbdare.

Societatea pentru propovăduirea bibliei a câștigat pe insulari încă din 1851 și plină de admirație pentru disciplinată și creștină viață a acestor oameni, face regulat colecte, trimițându-le tot felul de provizii. Oficiul colonial englez studiază acum problema viitorului celor optzeci și doi de copii ai insulei.

Ca bază militară și escală oceanică în viitor, *Tristan* merită să fie păstrată și e mai mult decât sigur că dacă Anglia ar părași-o s'ar găsi imediat o altă națiune care s'o ia. Dar pe de altă parte, această insulă cu greu poate întreține viața pușinilor săi locuitori, cari nu pot produce nimic pentru a vinde în afară. Izolarea sa, lipsa unui port și marea în continuă furtună, îngreuiază enorm vizitarea ei de către vase...

A. A.

Urmare din pagina 19-a O RAITĂ PELA PERIFERIE!

Totuș, chiar la această hală, pastrama și alte cărnuri „proaspete” și conservate se scot afară, pe mese, sau se atarnă în cuere, în bătaia prafului și expuse roiturilor de muște și alte gănganii sburătoare.

Târgul din fața halei și până pe trotuarele școalei primare și a bisericii Sf. Treime este destinat țiganilor; cel din dos negustorilor mai înstăriți, cari ici și colo mai ridică câte-o tarabă sau vre-un cuier cu haine.

Ce nu se poate cumpăra aci? Un costum de haine pentru 200—300 de lei, ghetă, sfeșnice de aramă, colivii de paseri... toate cu un preț derisoriu.

Mărfurile se întind pe o distanță de vreun kilometru, până pe gardul școalei, unde se văd fel de fel de cămași, țesături, covorașe, etc. Iar lângă gardul bisericii se desbracă mușterii de hainele vechi, îmbrăcând pe cele „noi”. Peste gard, în curtea bisericii, se aruncă încălțăminte veche și celelalte sdrențe.

La ușa școalei citesc un anunț mare:

„Misterele Camerei galbene”. Într-o sală specială, rulează un film pentru mușterii târgului și pentru cine-ar dori să mai vie...

Pe trotuarul bolovănos al școalei se văd câțiva șarlatani cu „rulete” și diverse alte jocuri de noroc, cu care este înșelată lumea... precum și copiii, cari trec pe acolo...

Prin praf, pe jos, sau pe ziare desfășurate, se văd panglici de diferite culori, săpunase, sticle cu parfum, un irigator vechiu, niște pene de păun, un gramfon cu trompetă, sticle murdare, oglinjoare, foarfeci, un bufet și o masă de sufragerie, cu scaune, rame, niște pălării de pae, un ceas de buzunar cu capace galbene „de aur!” — strigă negustorul... prăjituri „cu lămâi și șocoladă”, (doi lei bucata!)... Unul vinde cârnăciori fripți, cu un leu...

Toată lumea, strigă, țipă, caută, se ceartă.

Un domn mai bătrân pune mâna pe un țigan, pe care-l ține strâns de mânecă:

— Te-am prins! A fost pe la mine zilele trecute — povestește răgăbușul. — S'a prefăcut că vrea să cumpere haine... I le-am arătat... a văzut locul unde sunt... Și peste noapte a venit de mi le-a furat...

— Dar nici n'am fost în București boerule...” se apără învinuitul.

— Atunci ai vândut pontul. A fost un tovarăș de-al tău de

mi le-a furat și le vindeți aci în târg, fără nici o controlă... Sau le dați în provincie... Singur spui că n'ai fost în București... Unde te-ai dus și cu ce afaceri?”

Câțiva negustori cu prăvălie în București, cari au adus și ei ceva marfă, ocazional, la acest târg, caută să scape pe cel bănuț:

— E un băiat cum se cade... Il cunoaștem noi... Nu fură niciodată!”

— „Zărr! Zărr!”

E unul cu braggă, care strigă astfel spre a atrage atenția publicului. Lumea se ngrămădește în jurul lui.

— Aci fabrica de rahat! Un leu bucata!”

Dar afacerile principale le fac cârciumile din jur, vre-o șase la număr; sunt singurele cârciumi din București, care au dreptul să ție deschis Dumineca, pe când se slujește la biserică.

Atmosfera e caracteristică pentru cartierul Sf. Treime-Tei. Nicăieri în București nu veți găsi cârciumii deschise Dumineca, înainte de prânz. E o favoare specială pentru cei de prin partea locului. Se pare că târgul din Sf. Treime-Tei ar fi susținut din răspuțeri de către preoții lui Bachus de prin partea locului, căci toate câștigurile, ale tuturor, ajung la urma urmei acolo.

În orice caz, negustorii serioși din București se plâng că noul târg le face o concurență neloială, deoarece acolo se vând nu numai lucruri vechi, ci și noi. Iar cei de acolo se plâng și ei:

— Prețurile sunt mici... Nu se câștigă nimic... Și mișună mulți pungași, cari fură mărfurile...”

Totuși unele părți de pe la periferia orașului încep să se modernizeze. Se întinde moda așa ziselor „parcuri” de case moderne. Nu mai vorbim despre luxosele parcuri „Bona-partă”, „Filipescu” și „parcul Domeniilor” de la șosea, o poadoabă și o cinste pentru Capitala noastră. Dar mai sunt și atâtea alte parcuri mai modeste dincolo de Dorobanți, Dudești, în dosul gării Obor, parcul Epușilor, parcul C. F. R., etc. și altele, pe unde găsești vile moderne cu confort civilizat.

Dacă perioada de construcții va continua, fiind susținută de campania de pavare anunțată de primăriile sectoarelor, ne vom pomeni peste câțiva ani, cu un nou București, aproape de nerecunoscut, frumos și civilizat.

ALEX. F. MIHAIL.

Templul și Shakuaaj

Templul Bukkokuj

PRIN dezvoltarea ei istorică, Coreea are soarta tragică a țărilor, care se găsesc între două state rivale, expuse astfel la influențe și samavolnicii de o parte și de alta.

Rând pe rând, China și Japonia și-au exercitat supremația în acest ținut, fără însă ca independența peninsulei Coreea să poată fi, prin aceasta, complet desființată.

În momentul când se afla la apogeul puterii ei și dispunea de o armată considerabilă, China a reușit să înlăture, timp de câteva veacuri, pofta Japoniei de-a cucerii această peninsulă.

Ochii Japoniei însă erau ațintiți aproape 2000 de ani asupra Coreei, de care avea nevoie ca de o punte spre cultura chineză, servindu-i totdeauna ca un revolver îndreptat spre inima imperiului chinez.

Deaceia, imediat ce o putere se apropia într'un chip prea amenințător de Coreea, Japonia ridica armele.

În această excesivă iritabilitate trebuiesc căutate cauzele războiului chino-japonez și al celui ruso-japonez.

Deși Japonia a ieșit învingătoare în ambele războaie, ea n'a putut totuși pași imediat la anexarea peninsulei. Și-a asigurat însă pe această cale privilegiul, cari i-au înlesnit anexiunea în anul 1908.

Aproape 2000 de ani au trebuit să treacă, pentruca Japonia să-și poată atinge ținta.

Astăzi, Coreea este primul dominion al imperiului japonez.

Ultimul împărat din dinastia Ni-Taijo, — inaugurată în anul 1934 înainte de Christos — duce acum la Tokio o existență modestă.

Femei japoneze la expoziția de flori din parcul Ci-Bia

Sub ocrotirea binevoitoare a japonezilor, i-a trecut probabil orice poftă de-a mai râvni la tronul strămoșilor săi, deși, din când în când, i se amintește, în mod neplăcut, prin bombe explodate ale naționalistilor coreeni, că situația actuală nu este recunoscută în mod unanim.

Ultimul atentator coreean, — Li Hosho — care a amenințat viața divinului Mikado, a fost osândit la moarte în anul acesta, în ziua de 30 Septembrie. El va fi în curând executat.

Această țară din extremul Orient are o suprafață de 218.000 klm. pătrați și adăpostește o populație de 20.000.000 de locuitori.

Din punct de vedere geologic, configurația Coreei se aseamănă cu aceea a Japoniei. Munți nu prea înalți și lipsiți de orice vegetație străbat țara în lung și lat.

Nicăeri pe lume — nici chiar în Japonia — nu există atâtea tuneluri de cale ferată ca în Coreea.

Coreeanii — ca și Chinezii de altfel — fiind vrăjmașii copacilor, au stărpit încetul cu încetul toate pădurile.

Din această cauză, ploile torențiale — foarte frecvente în această regiune — dau loc la puhoai, care târăsc în calea lor pământul de pe dealuri și umplu cu nisip albia râurilor.

Iată explicația marilor inundații, care devastează necontenit peninsula.

Abia acum, în fața acestei primejdii amenințătoare, Japonia depune toate eforturile pentru a replanta ținuturile puse la pământ, legiferând pedepse aspre pentru infractori.

Coreea e bogată în fier, plumb, aramă și cărbuni. Există de asemenea aici câteva exploatare de minereuri aurifere, ceea ce permite chiar exportul prafului de aur. În general însă, bogățiile subsolului, nu reprezintă un aport economic mai de seamă pentru Japonia.

Stăpânirea peninsulei are o importanță mai mult politică.

Fauna și flora se aseamănă cu cele din Japonia. O oarecare valoare o prezintă însă așa numita plantă „ninjin” — un soi de sfeclă — apreciată ca un panaceu universal împotriva boalelor. Cultura acestei plante constituie un monopol de stat.

Civilizația coreeană este foarte înrudită cu cea chineză. Religia dominantă este budhismul. Viața spirituală, religioasă și culturală se manifestă în mod deosebit numai în orașele mari. La țară

Osaka, al doilea oraș al Japoniei, cu trei milioane de locuitori

Scenă de interior din Coreea

Kei-kui-ro, o parte din palatul Kei-fu din Seul.

în schimb, nu găsim nici cele mai rudimentare urme de civilizație. Creștinismul n'a putut prinde până acum rădăcini pe aceste meleaguri. Cu atât mai mult, cu cât în anul 1866 această conștiință a dispărut din pricina persecuțiilor. Astăzi, trăesc în Coreea abia vreo 100.000 de creștini. Episcopul din Seoul, Keijo e un francez.

Din punct de vedere politic, Coreea a încetat de a mai juca un rol în conștiința popoarelor. După ce chinezii și rușii au fost respinși la o distanță suficient de mare de hotarele ei, Coreea slujește azi Japoniei, numai ca teren militar, cucerit pentru apărarea Manciuriei. Iată cauza pentru care Japonia se străduiește să ridice cu prețul oricărui sacrificiu, standardul vieții economice în această provincie, deși beneficiile recuperate până în prezent de administrația niponă, sunt minime.

Pentru îndeplinirea acestui deziderat, guvernatorul general al Coreei a elaborat un plan de redresare economică care se întinde pe un interval de trei ani, și

numitul „plan trienal”. S'a alocat în acest scop un buget special de șaizeci milioane yeni. Planul prevede: construcții de șosele, canalizări, amenajări de porturi, plantații de păduri și mai ales, numeroase linii ferate care deservește interese strategice.

Coreea e împărțită în nouă provincii. Capitala se găsește la Keijo-Seoul. Acest oraș, cu o populație de 340.000 de locuitori, e construit în stil modern, cu case în genul celor europene, străzi bine pavate și o întinsă rețea de gaz și electricitate. Capitala reprezintă un însemnat centru economic și cultural. Adăpostește o universitate, numeroase școli superioare, câteva spitale modern echipate, o catedrală creștină, etc. Orașul e înconjurat de munți și oferă prin așezarea sa o priveliște din cele mai pitorești. În lunile de vară însă, căldura e insuportabilă. E mai cald în Coreea, vara, chiar decât în Japonia și Manciuria.

Ca produse naturale din cele mai importante avem: peștii, orezul și tutunul. Industria e foarte redusă și primitivă. Din suprafața totală a peninsulei aproape 20% reprezintă terenuri necultivabile. În afară de orezul, de care am pomenit mai sus, se mai cultivă în această peninsulă grâu, porumb, mei, orez, fasole, piper și în timpul din urmă — duzi. Aceste produse naturale sunt îndestulătoare pentru hrana populației, cu atât mai mult, cu cât coreeanul este din fire tot atât de cumpătat ca și chinezul.

Sobrietatea se manifestă dealtfel și în felul de îmbrăcăminte al locuitorilor. În această privință, bărbații se arată tot atât de modesti ca și femeile. Toți merg îmbrăcați în alb.

În calitate de stăpânitori ai țării, japonezii țin să ocupe în primul rând posturile dominante față de indigeni.

Dealtfel, trebuie să semnalăm faptul că, după ce japonezii au anexat Coreea în anul 1908, peste un milion de locuitori au emigrat din această provincie.

Observatorul imparțial va trebui să recunoască totuși, că un sfert de veac de administrație japoneză a contribuit într-o măsură considerabilă la dezvoltarea progresului, în această peninsulă a extremității Orient.

Aplicarea planului de trei ani și pacificarea progresivă a Manciuriei îndreptățește cele mai frumoase speranțe pentru viitorul acestei țări.

K.

Marele concurs al „Visului împlinit”

Organizăm pentru cititorii „Realității Ilustrate”, un concurs care se va numi „Concursul visului împlinit”.

Incepând cu numărul trecut, „Realitatea Ilustrată” publică câte patru desene pe săptămână, iar sub desemn descrierea visului a cărei realizare ar fi posibilă, dacă cititorul, jucând la Loteria de Stat, ar câștiga lozul cel mare de un milion.

Vor fi în total 12 desene, publicate în trei săptămâni și cititorii vor trebui ca între 1 și 4 Noembrie să ne trimeată în scris, pe buletinul pe care-l publicăm odată cu desenele, cele două vise pe care și le-ar împlini, dacă ar câștiga lozul cel mare. Indicațiunea ne-o vor face în ordinea preferinței.

Câștigătorii ai concursului vor fi proclamați acei concurenți, cari vor fi indicat visele ce au întrunit cele mai multe sufragii.

Răspunsurile vor trebui să fie scrise cu cerneală și numai pe buletinul din revistă.

Acordăm 200 de premii, fiecare constând dintr'un bilet de loterie 1/8, la clasa I-a a Loteriei de Stat. În felul acesta cei 200 de câștigători își vor putea eventual vedea visul realizat.

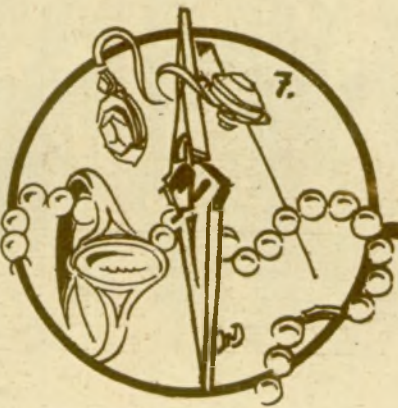
5) Când cineva e bogat are mai mult răgaz decât atunci când nevoile îl silesc să muncească din zori spre a-și câștiga existența. Cel care voește să se dedice cărților, cel care găsește plăcerea cea mai mare în căutarea adevărului, visează să fie bogat spre a se putea consacra pe dea întregul pasiunii sale.

6) Un interior luxos, cu mobilă modernă și scumpă poate fi idealul multora.

7) În deosebi femeile pot visa să aibe bijuterii care sunt și pozoabă și o valoare sigură totodată.

8) Mulți doresc să fie îmbrăcați impecabil, cu haine scumpe...

PRINTEMPS DE PARIS

Farmecul Parisului, care renaște primăvara, este închis în noul parfum al lui BOURJOIS „Printemps de Paris”

Flaconul model mare Lei 330

Flaconul model obișnuit Lei 200

Flaconul pentru poșetă Lei 60

Pudră Lei 90

BOURJOIS
Créateur des Fards pastels, de Mon Parfum et de Soir de Paris.

Dacă Voiți Să Rămâneți Tânără

Țineți Seamă De Aceste Trei Locuri

1. 2. 3.

Este ușor acum pentru femeile de 50 ani să arate ca de 30, lucrându-se de sbărcituri trădătoare și netezind pielea în aceste trei locuri. Dr. Stejskal, profesor la Universitatea din Viena, a făcut o descoperire uimitoare care redă pieții tinerețea ei. Acest produs, numit Bioel, este un minunat extras concentrat obținut din animale tinere. Este conținut acum în Crema Tokalon, culoarea roză, celebra Cremă de Paris, care nutrește și conservă pielea ofilită și sbărcită și o întinereste imediat. Mușchii moleși ai obrazului se tonifică și se încordează și obrazul ia o înfățișare uimitoare de fragedă și de juvenilă. Crema Tokalon nu dă greș niciodată. Prețuri noi reduse: Crema Tokalon, culoarea albă, de la Lei 50.—, Crema Tokalon aliment, culoarea roză, de la Lei 60.—.

De vânzare la toate farmaciile, drogheriile și parfumeriile din țară.

CONU IONICĂ

DECUSEARĂ, Conu Ionică și-a rânduit unelte de vânat, și-a șters ochelarii cu răma de baga, și-a lustruit... lună.. cismele, așa că numai bine în zori era fercheș, bine dispus și îmbrăcat după ultimul model lansat la București.

Abia se 'ngânase de zi și Conu Ionică pornise în baltă după rațe, cu gâtul strâns între umeri, cu nasul subțire în sus, înghițind cu nesăț aerul rece al dimineții, ca un câine de rasă.

Și... șontâc, șontâc, prin gropi, prin bălării... până ce iată... balta.

— „Stai!” se aude un glas firos de după un stuț.

Conu Ionică a înghețat. „Comitagii!” își zice 'n sine... și privește cu spaimă la cismele-i noi, noufe.

Omul de după stuț e la lumină. E mărunțel, ghindoc, cu pușca la spinare și 'noată în două cisme uriașe de cauciuc.

— „Aoleu! tu erai Georgică?!?” răsufă ușurat Conu Ionică;

„mi-ai tras o spaimă”... „Ce-i cu tine?”

— „Ce să fie, la vânat”.

— „Da ce-i cu cismele astea în picioarele tale mă Georgică?”

— „Ce să fie Coane Ionică, cisme speciale de cauciuc, să pot intra în baltă, pe unde-i apa mare”.

— „Bine mă nene, ripostează Conu Ionică, înțeleg că sunt de baltă, dar să-ți fie pe măsură mă, nu să te joci de-a v'atias-cunselea în ele!...”

Au intrat în baltă. E liniște. Aerul rece. Păpușul se clatină ușor, la adierea vântului.

— „Aci să ne despărțim nene Ionică”.

— „Păi de ce mă?”

— „Doar nu putem vâna amândoi pe-un loc!...”

— „Știi ce? răspunde Conu Ionică după un moment de gândire; Ce-ar fi astăzi, să tachinăm noi rațele? În loc să ne despărțim, mergem amândoi în susul apei; care cum sboară... pac.. o dăm jos!”

— „Fie”.

A trecut aproape un ceas. S'a luminat de-abinelea, dar nici fi-penie de vânat.

— „Hait! nene!, am luat apă la galoși.

Conu Ionică zâmbeste malițios.

— „Nu știi cum se face nene... dar d-ta porți ghinion la vânătoare, aruncă Georgică necăjit.

— „Fugi mă băte incolo! Eu de 20 de ani și mai bine de când țin pușca în mână, nu-mi aduc aminte să fi 'mpușcat vre-o rață și tot nu mai zic ca tine, că port ghinion...”

Georgică s'a 'ndepărtat, smorc, smorc, plescăind apa din cismele găurite, supărat de-atâta pierdere de timp. Conu Ionică zâmbeste îngăduitor, apoi după ce și-a suflat odată nasul cu sgomot: — „Măi Georgică...”

— „Ssst!”...

— „Lasă-le mă incolo de rațe, mai bine vino mai aproape să stăm de vorbă, că mă plictisii.

Tăcere.

— „Hei Domle, n'auzi? Nimic...”

— „Mi-se pare că d-ta nu prea ai conversație, asta-i!...”

— „Cum?!? Ce?!”, sare Georgică înșelat de-auz. „Conversiune?!?” Nene, te rog să nu m'atingi la coarda simțitoare. Știi bine, că toți banii strânși din munculița mea de ani de zile, s'au dus dracului decând cu conversiunea”.

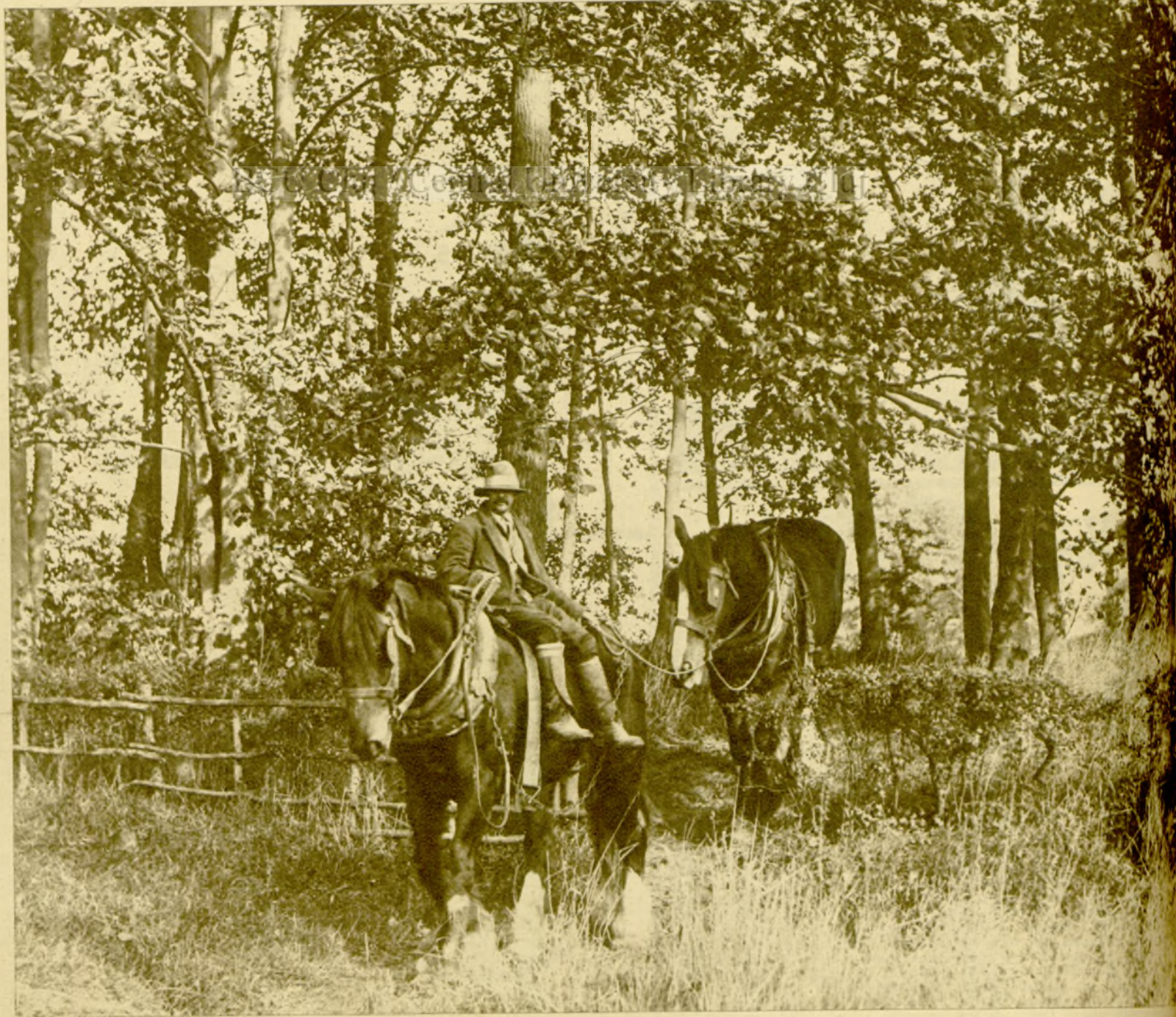
Si se'nceinse o discuție, pro și contra conversiunei, mai dibai decât la Parlament, înainte de votare.

În zadar sburau acum rațele deasupra capetelor lor și porumbelii sălbateci stau gata să li se așeze pe umeri...

Abia aproape de-amiază s'au trezit.

— „Ce făcurăm nene?!”, îmi stricași vânătoarea cu conversiunea d-tale, sare Georgică în culmea furiei”.

— „De neică, îngână Conu Ionică zâmbind mioros... Ce să facem, în loc să tachinăm noi rațele, ne tachinăm rațele pe noi!...”

Peisagiu de toamnă. Fotografie picturală Wide World.

L A Berlin s'a întrunit de curând un grup de medici pentru a discuta chestiunea până unde le îngăduie profesiunea să meargă experiențele asupra persoanelor vii. S'a arătat la această conferință că încercările cu diverse droguri și regimuri precum și chirurgia experimentală devin o necesitate tot mai imperioasă în medicină. E mai mult decât probabil că fără aceste experiențe nu vom ajunge să învingem marile plăgi ale omenirii, cum e cancerul și numărul tot mai mare al afecțiunilor cardiace.

Acum câteva luni, un biolog englez, doctorul Haldane a făcut asupra sa o experiență foarte simplă, injectându-și în trup o substanță, pentru a-i încerca efectele. Faptul acesta a transpirat în presă și doctorul Haldane a fost aclamat ca un erou care se sacrifică pentru omenire — la care medicul a protestat modest, arătând că experiențe de felul acesta sunt zilnic făcute de oamenii științei. Un alt biolog englez a pus odată pe un medic să-i taie unul din marii nervi ai brațului și s'a chinuit luni de zile, până când fibrele acestui nerv amputat au crescut, restabilind comunicația cu vârfurile degetelor.

Puțini cunosc la noi activitatea secțiunii medicale a armatei americane, care a ajuns să combată cu succes frigurile galbene; medicii făceau experiențe asupra lor înșiși și asupra celor cari se oferiau pentru acest scop. Doctorul Jesse Lazear, pentru a verifica teoria că boala era propagată de țânțari, s'a lăsat înțepat de una din aceste insecte. El a murit două zile mai târziu, dar sacrificiul său a adus un imens serviciu științei, întrucât s'a văzut imediat ce măsuri profilactice erau de luat.

Experiențe medicale asupra oamenilor, s'au făcut întotdeauna și fără ele medicina n'ar fi ajuns să înlăture atâtea boli ce periclita viața și des. Itarea omenirii.

Chestia e însă că nici principiile medicale și nici legea nu permit gradul de experiențe asupra oamenilor la care tind să ajungă biologii.

Să dai puteri nelimitate de viață și de moarte unui medic — oricât ar fi el de puțin egoist și de devotat — e într'adevăr primejdios. Ideea care s'a desbătut însă la recentul congres berlinez este ca societatea să determine precis limitele pe care legea sau tradiția trebuie să le acorde doctorului sau biologului, în experiențele ce au de făcut.

Pe o scară foarte întinsă, s'au făcut asupra animalelor experiențe grație cărora multe boale

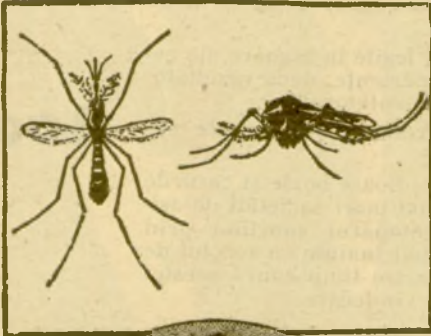
Țânțarul care poartă germeii febrei galbene. La stânga se vede masculul. La dreapta femela. Dedesubt, o fotografie lăuată la microscop a germeilor febrei galbene.

Lecția de anatomie (după Rembrandt).

Cât de departe pot merge experiențele savanților asupra oamenilor

Pentru a progresa, medicina trebuie să-și experimenteze diferitele-i operații, inoculări și droguri asupra ființelor umane. Numai astfel poate fi biruit pericolul cancerului, al boalelor de inimă și al multor altor rele obscure ce afectează organismul omului modern.

au fost scoase din rândul marilor pericole. În aceste experiențe se întrebuintează mai totdeauna anestezice, pentruca subiectul să nu sufere.

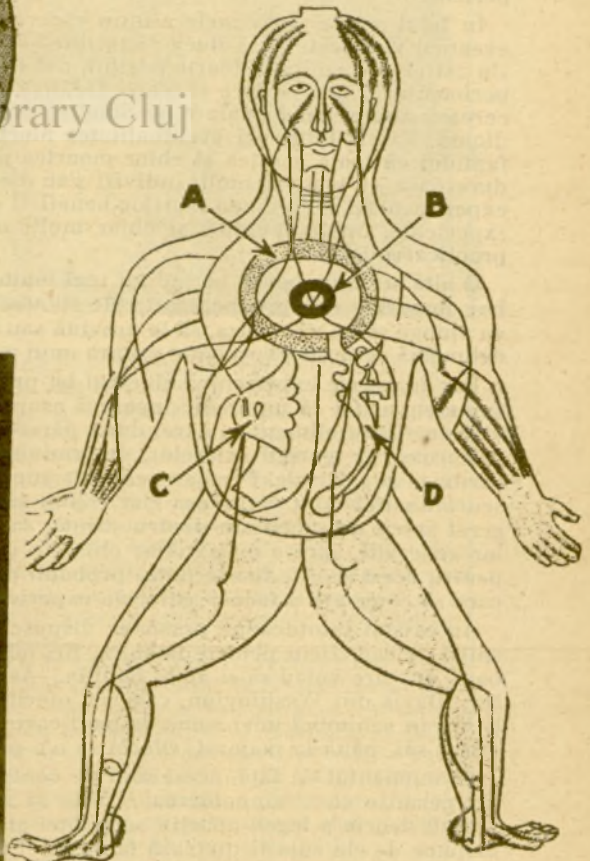
Savanții adunați la Berlin erau de părerea că aceste experiențe inofensive și extrem de utile ar trebui făcute și asupra oamenilor.

În momentul de față, doctorii și biologii pot face trei feluri de experiențe asupra oamenilor; una cuprinde acele experiențe considerate absolut neprimejdioase, cum sunt urmărirea efectelor diferitelor regimuri alimentare sau ale unei expuneri regulate la razele ultraviolete cu scopul de a reduce cazurile de gripă ce se declară cu atâta frecvență în cursul iernei și al primăverii.

Un alt gen de experiențe pe care doctorii îl socot permis sunt cele făcute asupra celor cari oricum sunt sortiți morții și nu mai pot fi salvați prin procedeele obicinuite.

Și un al treilea gen, sunt experiențele pe care medicii le fac în mod continuu asupra lor.

La ultimul congres chirurgical, care

Până'n secolul al treisprezecelea disecția trupurilor omenesti era interzisă. Desenul de față ne arată cum credeau doctorii acelei epoci că arăta în interior corpul omenesc.

Ovalul cel mare A, din mijloc, situat drept sub gât, se presupunea că era stomacul. Cercul gros B, închipuia inima. Lințiile înlynecate, erau vinele, C situat drept sub stomac era ficatul, iar D, erau intestinele. Cu astfel de idei asupra anatomiei umane, nu e de mirare că doctorii vremii nu puteau ajuta mult bolnavilor.

a avut loc la New-York, s'au demonstrat câteva din cele mai interesante realizări în domeniul chirurgiei nervoase: e vorba de amputarea nervilor, acolo unde se impune să se evite o durere prea acută, de repararea unor legături nervoase, prin suduri și de multe alte procedee, prin care chirurgii îndrăznesc să modifice sistemul nervos al unui organism.

Acest mare pas înainte își are începutul în experiențele pe care doctorii H. Head și W. Rivers le-au făcut în Anglia, acum vreo 20 de ani.

Doctorul Head s'a supus unei operații, prin care i s'a tăiat nervul radial al unui braț.

O mare parte din pielea mâinei și a brațului a devenit imediat insensibilă. Doctorii Head și River au studiat cu răbdare toate simptomele membrului afectat, pe măsură ce se refăcea, reluându-și funcțiunile prin lentă creștere a nervului tăiat, ce se întindea dela punctul unde fusese tăiat spre palmă și degete. De atunci, s'au făcut multe experiențe similare asupra animalelor. Dar în afară de situațiile create de savanți, s'au ivit cazuri accidentale când s'a putut observa refacerea unei legături nervoase distruse de o rănire oarecare. Astfel a luat naștere și s'a dezvoltat importanta știință a chirurgiei nervoase.

O altă serie de experiențe făcute de medici asupra lor înșiși sunt cele în legătură cu anestezia. S'au introdus în ultimii zece ani, în practica medicală, mai bine de o duzină de noi anestezice pe care descoperitorii nu le-au propus colegilor lor decât după ce le-au încercat mai întâi asupra lor înșiși.

Etica actuală a lumii medicale precum și legile în vigoare ale celor mai multe țări interzic chiar aceste experiențe, dacă rezultatul lor ar putea pune în primejdie viața experimentatorului.

Dar toate aceste limitări împiedică progresele științifice ale medicinei.

Cancerul a rămas una din cele mai primejdioase boale și cazurile sale sunt tot mai frecvente. Statisticienii unei mari societăți de asigurare americană au ajuns la concluzia că numărul morților prin cancer în rândurile femeilor se va dubla, mai înainte ca secolul de față să fi luat sfârșit, dacă nu se va găsi între timp cauza acestei boli și un oarecare mijloc de prevenire sau vindecare.

Din nefericire însă, cancerul uman se ivește prea puțin la animalele laboratoarelor. Găinile și șoarecii dezvoltă un fel de cancer, prin studiul căruia savanții și-au sporit mult cunoștințele asupra boalei umane. Nu încap însă îndoială că progresele ar fi cu mult mai rapide, dacă s'ar putea experimenta direct asupra cancerelor umane, întrebându-se persoane vii ca subiecte ale acestor experiențe.

În felul acesta persoanele asupra cărora se lucrează ar putea fi eventual vindecate și să ducă vieți utile și îndelungate, după aceea. Un astfel de rezultat e foarte posibil, dat fiind că doctorul care experimentează știe ce face și n'are decât să extirpeze tumoarea canceroasă atunci când boala e pe punctul de a atinge o fază primejdioasă. Există totuși aci eventualitatea morții; de aceea, în ciuda faptului că toate acestea și chiar moartea pot fi făcute absolut nedureroase, cu toate că mulți indivizi s'au oferit de bună voie acestor experimentări și în ciuda marilor beneficii ce s'ar realiza cu aceste experiențe, opinia publică și chiar mulți medici se opun încă la practicarea lor.

O altă serie de boale, ce fac tot mai multe victime și care ar trebui observate de aproape, sunt cele ce afectează inima. Nimeni nu va ajunge să le afle cauza, să le prevină sau să le vindece, fără o îndelungată serie de experiențe asupra unui grup de ființe umane.

Dar în aceste experiențe subiectul își primejduiește viața. Să presupunem astfel că un medic încearcă asupra unuia din acești indivizi un regim alimentar, care, după părerea lui, ar forma depozite calcaroase pe pereții arterelor, determinând primejdioase afecțiuni cardiace și arteriale. Persoana care s'a supus acestei experiențe și-a scurtat astfel mult viața, așa c'ar trebui să fie animată de un exagerat spirit de sacrificiu pentru știință, sau pentru binele viitoarelor generații, spre a o face. Dar chiar în cazul că cineva s'ar oferi pentru acest scop e foarte puțin probabil că s'ar găsi vre-un doctor care să consimtă a face o astfel de experiență.

Au existat întotdeauna persoane dispuse să-și risce viața, fie din spirit de sacrificiu pentru omenire, fie, mai ales, pentru o sumă de bani, cu care voiau să-și ajute familia. Astfel a fost cazul doamnei May Davis din Washington, care s'a oferit pentru experiențe științifice, în schimbul unei sume de bani care avea să asigure viața copiilor săi, până la majorat. Oferta sa n'a putut fi însă acceptată.

În momentul de față, acest soi de contracte sunt tot atât de puțin permise ca și sinuciderea. Viața și sănătatea unui om, după actuala teorie a legii, aparțin societății și deci individul nu poate dispune de ele cum îi dictează fantazia.

Concepția e, evident, înțeleaptă, dar medicina și biologia se află înaintea unei din cele mai acute dileme, căci fără aceste experimentări asupra unor ființe vii, progresele medicinei se vor face într-un ritm extrem de lent.

Care anume sunt experiențele medicale pe care legea le va permite asupra oamenilor? Cum se vor face aceste experiențe? Cine va reglementa această practică, având grija ca ea să nu ajungă a masca crime sau alte abuzuri?

Oamenii de gândire ai tuturor națiunilor civilizate vor fi chemați să decidă asupra acestei probleme.

B. H

Rezultatele Loteriei a III-a

În ziua de 6 Octombrie au luat sfârșit tragerile Clasei a 5-a, încheindu-se astfel Loteria III-a.

240.000.000 Lei

e suma enormă ce a fost distribuită câștigătorilor acestei Loterii. Iată câțiva dintre câștigătorii clasei a 5-a:

1. D-I D., (*) funcționar, București.
2. Max Steinberg comerciant ambulant, str. Nerva Traian nr. 11, București.
3. Ilie Vădică, proprietar, str. Sf. Nicolae Ter, nr. 2, București.
4. Maria Câmpescu, debitanță de totm, str. Palade nr. 24, București.

1.000.000 Lei

2.000.000 Lei

1. Ghița Abramovici, camică, str. St. O. Iosif nr. 2, București.
2. Silvia Oagă, camică (soție comerciant), str. Dădăști nr. 2, București.
3. Marcel Kahane, funcționar, Sac. de Asigurare „Generală” București.
4. Iosif Goringher, funcționar, Soc. de Asigurare „Generală”, București.

3.000.000 Lei

1. Lt. Grosu Ion, Regim. Art. anti-aer. Iași.
2. Gh. Stănescu, Buzău.
3. Ilie Tudorache, funcț. Corp. 4 Arm. Iași.
4. Haim Rabinovici, negustor Sculeni, jud. Iași.
5. Iacob Mendel, str. prof. Paul nr. 41 Iași.
6. Leon Haimovici, Carol Walter și Jean Rusu, B-dul Brătianu, Iași.

5.000.000 Lei

1. Moritz Schaffer, proprietarul magazinului „La Liliacul de Aur” str. Sf. Nicolae Șelari 16, București.
2. Ziga Marcovici, București, funcționar comercial.
3. I. Marcus, student Politehnicii, str. Col. Orero nr. 17 București.
4. Edy Baer, la Magazinul Pinet, București, calca Victoriei.
5. Jany Dumitrescu, funcționară dir. C.F.R. București.
6. Rica Zuncu, camică str. Elena Ferechide 25, București.
7. Jean Mareș, funcționar, cadru disponibil, str. Meteor nr. 4, București.

5.000.000 Lei

1. Dl. B. comorant Cluj.
2. Dl. B. H., * proprietar, Mediaș.
3. Dl. F. agent comercial, Mediaș.

*) Inițialele indică dorința câștigătorului de a nu i se publica numele.

O nouă Loterie, a IV-a va începe la 9 Noembrie. Totalul câștigurilor va fi și mai mare, iar jocul mai atractiv, prin faptul că fiecare clasă oferă un câștig principal de 1.000.000 lei.

LOTERIA DE STAT PE CLASE

POUDRE LAXATIVE DE VICHY

du Dr Souligoux

Laxativă, agreabilă, ușoară de luat, dă rezultate sigure. O linguriță luată în jumătate de pahar de apă seara la culcare, provoacă dimineața la sculare, fără colici nici diaree, efectul așteptat. Cereți numai flaconul în ambalaj original

De vânzare la toate farmaciile și drogueriele
1, Quai Aulagnier — ASNIÈRES — PARIS

MODA

Paris, Octombrie.

În fastuoasă eleganță a ierni, blănușile, indispensabile senzației de confort pe care o pretindem acum vestimentelor, dețin un rol primordial și realizează pe țesăturile mantourilor, jocuri de armonie sau contrast prin undulările lor calde, de un luciul blând și catifelat.

În genere, mantourile sunt ajustate, de o linie foarte alertă și mai ales foarte simplă, prezentând o lărgire în umeri sau în mâneci. Blana formează în acest domeniu, elementul expresivității, și o vedem în gulere bogate și de cele mai fanteziste forme. De manșetă nici urmă. Mantoul dacă e lung, trebuie să acopere în întregime rochia, dar îl vedem adesea oprindu-se la genunchi.

Printre stoffele „en vogue” apar țesături pârtoase, creponate, moi și netede ca „peau-de-suedul” sau care prin vopsirea prealabilă a firului, prezintă un efect de licărire ce se realizează din câteva tonuri ale unei aceleași culori. Dungi, diagonale și carouri variază neconținut aspectele suprafețelor.

MANTOURI: Aveți posibilitatea să vedeți aici un mantou (schia a 2-a din stânga) dintr'un tweed roșu, cu asperități mari, având mânecile tăiate raglan și un imens guler de lup gri. Mantoul următor — din blană de căprioară chinezească cenușie, se poartă ceva mai scurt decât rochia. Și în sfârșit, iată o adevărată interpretare a modernis-

mului în această unghiulară „haină trei sferturi”, care în partea de sus dă în mod ferm impresia unei cutii, prin evazarea umerilor și prin gulerul-i marinar din caracul. Pentru spiritele conservatoare, avem în schimb un model de o grațioasă și discretă eleganță în mantoul ce se ajustează pe talie, lărgindu-se ușor spre bază. Reverele late de biber, ce pornesc dintr'un guler minuscul, aduc o blândă înviorare pe maron-ul mat al stoffei.

TAILLEURURI: Aceste costume pot avea dela două până la patru piese. O versiune favorită este rochia completă cu jachetă a cărei lungime variază între talie și genunchi. Foarte mult gustate sunt jachetele trei sferturi, ajustate sau cu cordon.

Tailleururile care se mențin însă la vechea idee a celor trei piese: jachetă, foi și bluză sunt însă mai elegante, în special atunci când bluză e din satin sau lamé. Un tailleur cu sau fără blană, de tăietură sportivă, bărbătescă sau de o alură mai pretențioasă, e întotdeauna o investiție inteligentă, deoarece poate fi întrebuințat în mai toate momentele zilei, până când frigul impune paltoanele. Și ceea ce e mai ispititor, acest gen vă permite să alegeți, cu îndrăzneală, tonul cel mai cald din gama culorilor.

Schia din extrema stângă reprezintă un costum-trotteur dintr'un tweed gros maron. Haina largă, trei sferturi, acoperă o rochiță simplă garnisită doar de un singur guieraș de pichet alb.

Penultimul desen e un tailleuraș format dintr'o rochie cu mânecile lungi peste care se poartă o jachetă cu mânecile scurte și largi, ce se oprește brusc în talie și pe care niște revere largi de breitschwanz realizează un foarte expresiv efect de vestă.

Încheiând seria, avem un tailleur „habillé” într'un gri-taupe, garnisit cu două enorme cozi de vulpe argintie. Păcat că nu puteți vedea eleganta bluză de satin, de un gri luminos ca argintul nou, care însoțește acest tailleur. E un costum extrem de elegant, ce se poate purta la bridge și chiar seara la teatru.

YVETTE

Dispărul

TEX HARDING

9) Pe urmele colonelului Fawcett, dispărut de opt ani în pădurile braziliene

Către seară începem să ne intruchipăm barca, căci după amiază, mai ales între douăsprezece și trei, e mult prea cald ca să poți face ceva. Stăm atunci culcați sub acoperișul de frunze al colibei noastre și moțăm. Căldura dogorește până aci și te enervează în așa fel, încât nu poate fi nici o gândire de somn adevărat.

Se face noapte. Am mâncat bine și stăm întinși acum în nisip, cu plasele de tănțari deasupra noastră. Intre noi arde focul de tabără. Jimmy a și adormit, dar eu nu pot găsi odihnă, deși mă simt frânt. La răsărit o lumină albastră-lividă. Indată o să se arate luna. De cum apare se răspândește o lumină argintie, pe care încăieri n'am simțit-o atât de puternic ca aci. În această lumină albă, rece, pădurile pe malul celălalt apar ca umbre negre-vinete. Broaștele orăcăie și deasupra muzicii melancolice a glasurilor lor plutesc sunetele insectelor sbârâitoare, ca vibrațiile unei chitare. În noaptea neagră a pădurilor scântează licuricii, ca șiraguri de briliante și din depărtare se aude un sgomot infundat ca un tunet încet. E strigătul maimuțelor urlătoare care câteodată este acoperit de o voce plângătoare, plină. 'Sunt crocodili masculi, cari tipă atât de trist.

În jurul meu oscilează umbrele grele, ametește ale lilieciilor. Scot șuierături ușoare, deabia auzite. Aceste șuierături le socotești în primul moment glasuri de păsărele, mai apoi însă ele îți amintesc într'un chip neplăcut de respirația șuierătoare a oamenilor. E ca și când un om ar fi cufundat în gânduri și între acestea suflarea lui — în mod inconștient — a devenit ușor șuierătoare. Lilieci mari inconjoară plasa mea.

Mi s'a povestit adesea că vampirul atacă pe omul adormit, ca și pe animalul cufundat în somn, în timpul nopții, spre a-i suge sângele. Dar nu cred în adevărul acestei povești, căci eu știu prea bine că aceste animale mănâncă mai cu osebire fructe. Lilieci mari inconjoară plasa mea de tănțari și uneori sunt foarte aproape de mine. Pare că și când fantome ametești ar zăpăi prin aer. Poate că tocmai șuieratul vampirilor nu mă lasă să dorm. Privesc spre apă. În timpul zilei e galbenă. Dar acum scântează ca un cristal argintiu. Deodată un pește sare în aer din oglinda cristalină. Trupul său, depe care picură stropii de apă, strălucește albastru și roșu, în aerul argintiu și lată a și căzut înapoi, în timp ce deasupra oglinzii de apă se întind cercuri tot mai largi, care se pierd.

Deși atât de clar, cerul atarnă jos, negru. Calea laptelui nu se poate vedea și nici stelele nu strălucesc ca altă dată. Strălucirea lor nu poate învinge lumina care se revărsă din respirația și stau liniștit.

Dela țarm se aude un plescăit ușor. Îmi tin respirația și stau liniștit. O broască țestoasă se catără afară din apă. În lumina limpede pot vedea cum își întoarce de câteva ori capul în stânga și'n dreapta. Acum se agată de nisipul gălbui, lucitor. Când e destul de departe de mal, sar de sub plasă și alerg spre strand. Mă găsesc acum între râu și dânsa și animalul speriat vede că nu mai există posibilitate de înapoiere. Broasca țestoasă se întoarce de câteva ori în jur și încearcă în chipul ei neajutorat să ajungă în tufișul salvator. Am și apucat-o și am întors-o pe spate. Și-a strâns capul și picioarele. O târâsc până la colibă și ascund prada într'un sac.

Această aventură de vânătoare m'a-făcut încă mai vioi. Trebuie să fie acum unsprezece noaptea. Însfârșit adorm.

Când mă trezesc soarele e sus pe cer. Jimmy stă și fumează lângă focul taberei și-și soarbe încet ceaiul. Capul mi-e greu și de abia îl pot ridica. Însfârșit mă întorc pe o parte și văd că fața lui Jimmy e foarte speriată. Arată cu degetul lângă mine și nu spune o vorbă. Mă întorc și deodată simt cum mi se moale încheeturile, dar sar repede în picioare. Mă incurc în plasă și mă sbat multă vreme în ea. Jimmy îmi ajută să mă ridic și văd acolo unde eram cu capul se află, în nisip, o pată roșie-brună, cât o palmă. Sânge! Mă asvârl lângă pată la pământ și vreau s'o cercetez cu atenție.

„Ce-ai la ureche?” întrebă Jimmy. Scoate o oglindă de metal din buzunar și văd că la urechea dreaptă am două puncte mici, roșii. Ridic plasa de tănțari, are o gaură mare cât pumnul.

Lilieci mi-au supt desigur sângele. Altfel nu se poate explica. Când Jimmy îmi vâră cana de ceai în mână, la început nu pot bea deloc. Vasil fierbinte îmi tremură în mâini. Îmi vine în minte fluieratul de azi noapte, murmurale ce păreau fluieratul unui om, care așteaptă gânditor, și înconștient o ureche.

I-am povestit lui Jimmy aventura din timpul nopții. Nu-l prea încurajează. Îi spun, că numai din considerație pentru el, nu m'am apărat cu mijloace mai energice contra animalelor pădurii seculare.

— Există oare apărare împotriva lor? — Îmi răspund că aci în pădure trebuie să se afle „aloquaranj”. Jimmy: Dar „Allo” înseamnă usturoi? Nu cumva vrei să te ungi cu puturoșenia asta?

Desigur că vreau și mă duc chiar îndată în pădure. Alloquaranj se găsește aci cantități enorme și când mă întorc și mă ung, îi spun lui Jimmy că indienii „Chaco” pretind că numai mulțumită mirosului plantei „Alloquaranj” nu sunt mușcați niciodată de șerpi.

Dar povestirile mele nu impresionează deloc pe prietenul meu. El stă în fața mea, curățel și voinic în cojocul lui de piele, ca un manechin din vitrina unui magazin cu articole de sport. Numai barba sa roșiatică aprinsă arată că el trăiește în preajma pădurii seculare și nu într'o vitrină. Știu că e un băiat infipt, dar are slăbiciunea să-și menție felul său penibil de a fi în pădurea seculară. Se îngrijește ca o pisică și dorința lui de a fi vecinic curat și „ca scos din cutie”, trebuie să-i fi rămas încă dela marină.

Când simte mirosul greu, tare că-l răspândește usturoiul cu care m'am uns, râde și face o mină bună, dar eu simt că vom ajunge totuși

la ceartă din cauza acestui miros, cu care vreau să mă obicinuiesc, spre a fi apărat mai bine de târătoare.

Voiam dealtfel să facem azi o excursie cu barca, dar Jimmy e destul de inteligent să-mi cedeze ziua pentru odihnă și astfel stau culcat, de mirosind urât, sub plasa mea contra tănțarilor, dar totuși fericit că nu voi fi stânjenit. Noaptea dorm adânc și bine și în dimineața următoare amintirea fantomelor șuierătoare din noaptea trecută nu mai este decât un vis îndepărtat.

„Ești un puturos destul de vesel”, spune Jimmy, când pășim în barca a doua zi de dimineață, spre a întreprinde prima noastră călătorie în ținutul necunoscut dintr'o parte în alta.

Lupta cu șarpele uriaș

Vrem să explorăm mai întâi malul drept al fluviului. În barca noastră avem un burduf cu apă fiartă. Am luat cu noi un lasso de douăzeci de metri lungime, mahetele și armele Winchester. Jimmy a încercat cu băgare de seamă barca. Înaintează repede și cu ușurință și este destul de lată ca să poți sta în siguranță. Pentru călătorie ne-am lăsat acasă cismele înalte de piele și ne-am încălțat ghete de cauciuc. Jimmy n'a prea voit la început să se încălzească astfel. Lui îi e tare frică de șerpi și de spinii pădurii. Dar l-am convins că sălbăticiile trec desuși prin pădure și că ghetele de cauciuc ne oferă avantajul că vom putea înnota ușor, în cazul când barca noastră s'ar răsturna.

Până acum n'am parcurs decât treabue, cismele grele de piele n'ar fi decât o piedică. Pământul pădurii e aproape tot umed și mlăștinos. Cisma de piele cu țintele grele, se infundă în pământul gras care se adună în bălări mari între toc și talpă.

Coliba noastră verde stă aproape invizibilă în dreptul pădurii. Ne putem despărți ușor de merindele noastre. Dar avionul stă liber și deschis în locul în care l-am ancorat. Nu putem face nimic pentru siguranța lui.

Călătoria noastră duce pe malul drept al fluviului, spre nord. După o jumătate de oră, navigăm pe un afluent, care vine dinspre răsarit. Nu e prea lat, măsoară poate cincizeci de metri și apa e de culoare roșie-cafenie. Hotărîm să suim pe apa acestui pârâu. În locul unde acest râu se vărsa în Rio Morto, se află un stuș des. Treceam aproximativ ușor prin el și în timp ce eu conduc barca Jimmy în fața mea întrebunțează numai de puține ori maheta. Înaintând drept în susul râului, ne dăm seama că nu e o jucărie de copii pătrunderea în pădurea seculară. Crăci mari și pomi întregi, cari s'au așezat dealatul apei, închid drumul. Poți trece obstacolele cu ușurință, dar această operație cere timp. Ne urcăm pe obstacol și trecem bărcuta noastră de partea cealaltă. Câteodată ne trebuie o oră până înălțăm o sută de metri, trunchiurile de pomi stau unul lângă celălalt și împletitura fantastică de crengi închide drumul ca o baricadă-vie.

Acum ne putem face o idee de greutatea pe care a întâmpinat-o Fawcett ca să înainteze pe calea apei. Dânsul a întrebunțat în călătoria lui „canoele” obicinuite în ținut, de șase până la opt metri lungime, care sunt făcute cu secura și cu foc, din trunchiuri de copac. O asemenea „canoe” cântărește 150—200 kgr. Într'o expediție ca a-acea pe care a întreprins-o Fawcett trebuie să ai o „canoe” separată, ca barcă de bagaje. Această barcă, în călătoria pe apă trebuie mereu încărcată și golită. Ea nu poate fi transportată deasupra trunchiurilor de copac, ci trebuie trasă pe dedesubt. Spre a trece o „canoe” sub un trunchiu, se scoate întâi încărcătura la mal și se încarcă iară în bar-trunchiu, se scoate dintr'încărcătura la mal și se încarcă iară în bar-trunchiu, și astfel se întâmplă de cinci și de șase ori pe zi, că de cealaltă parte, și astfel se întâmplă în acest fel nu poți înainta mai ba câte odată și mai des. Desigur că în această totuși câte un loc mai mult de 1—2 km. pe zi; și noi, în linie dreaptă, măsurată ca și rânnet de câțiva kilometri lungime. Dar trebuie să ne gândim că rânnetul pe care călătoria Fawcett sunt foarte întortocheate, așa că și de rile pe care călătoria pe căi foarte netede, dinstanța pe care el o putea ar fi putut să străbată nu ca noi 800 km. în linie dreaptă pe calea aerului, ci cel puțin de cinci ori pe atâta pe calea apei.

Pe lângă asta calea pe apă nu-i mai puțin primejdioasă decât cea pe uscat. Apele din pădurea seculară plutesc de șerpi și mai ales se află acel șarpe uriaș „anaconda”, care foarte ușor poate răsturna o „canoe”. Trebuie să stai cu ochii mereu ațintiți în apă spre a vedea dacă nu cumva se ridică de pe fund un nod alb, semnalul ieșirii unui șarpe. Totodată trebuie să observi bine și țărnuțul de pădure, la dreapta și la stânga. Omul nu poate face altceva decât să se bizuje pe instinctul său de conservare, care după primele opt zile petrecute în pădurea seculară se ascute perfect.

Acum calea era perfect netedă și căldura nu era prea mare. Deasupra noastră acoperișul de frunze se închidea pe de-a întregul și lumina zilei nu străbătea decât ca umbre verzi, deasupra apei. Târnuțul în stânga se vede ca două linii de lut roșii, găurite când în când de rădăcinile copacilor. Tunelul pădurii prin care treceam era de cel puțin 50 metri înălțime, iar frumusețea lianelor care atârnau din copacii roșietici, nu poate fi descrisă. Pădurea întreagă era parcă în ajutorul unei petreceri de nopți de vară. Peste tot străluceau și străfulgărau hidelele și fluturii.

Caicul nostru tăia vesel apa. Stăteam comod plecați pe spate, legându-ne armele pe genunchi. Din când în când se auzia un sgomot dinspre țarm. Părâia și fâșăia, dar n'am văzut nimicodată vre-o săl-

bătăciune mai mare, afară de păsări și maimuțe, cari și aci ca pre-
tutindeni umpleau pădurea de zgomot.

Trecurăm prin fața unui banc de nisip care era acoperit de mii și
mii de fluturi mari cât pumnul, colorați în albastru și violet. E ne-
spus de frumos să vezi cum se joacă lumina pe mulțimea de aripi
intinse. Când venim mai aproape mulți fluturi sburără în sus, in-
văluindu-ne ca într'un nou pestriț, strălucitor. O, e minunat!

Copacii bătrâni de o parte și de alta scânteiază de un verde de sma-
ragd. E mușchiul care se aciuiază pe trunchiuri și pe crăci și vedem
chiar câțiva copaci atât de bătrâni, încât pe crăcile lor creștea ade-
vărat iarbă de câmpie. De pe coroana lor atârna în jos liane cenușii
ca frânghiile unei corăbii cu pânză, părăsită. Ne apare toată gama de
verde: verde-negru, verde-brun și verde cu totul deschis, verde-gălbui.
Când razele de soare trec prin acoperișul de frunze, își croiesc o cale
limpede tremurătoare, ca și când un atlet nevăzut și-ar infinge spada
de argint prin aerul albastru închis, cețos. Când lumina soarelui a-
junge pe un mănunchiu de flori de orhidee, pare că în umbra verzuie
s'a aprins un lampion de grădină.

Acum trebuie să fie ora 12 la amiază. De când am plecat pe „creek”
nici Jimmy, nici eu n'am scos un cuvânt. Aș voi să trec în orele de
amiază pe un asemenea rău din pădurea seculară, cu un furnizor di-
baci, cu un speculant de bursă sau cu un geambaș. Dacă nu s'ar in-
muia ca o turtă de ceară și n'ar prețui bunătatea lui Dumnezeu, dacă
nu și-ar aminti de rai, și dacă nu l-ar cuprinde admirația în fața
sublimului naturii, să nu mai am parte în viața mea de o bucatică
de carne. Jimmy Burnes nu-i o fetiță, dar acum așează cangea de-a
curmezul bărcii și întoarce spre mine chipul său asudat, surăzător:

— „Ești obosit?”
— „Nu.”
— „Tocmai mă gândeam dacă oamenii în rai vor fi obosiți vre-
dată?”

S'ar fi putut incinge acum între noi o discuție foarte frumoasă asu-
pra măreției și simplității tăcute a naturii. Dar fraza filozofică a lui
Jimmy a fost ultima pe care am pronunțat-o în această zi, asupra bu-
nătății lui Dumnezeu.

Se produse o plescăitură în apă și la stânga, în pădure, se auzi un
fășait. Am întors barca, Jimmy și-a luat cangea în mână și mergem
până lângă mal. Apoi tragem barca între noi pe malul roșu de lut
și ne așundăm în pădure. Mahetele le purtăm în stânga, iar cara-
binele în dreapta.

Mergem fără întrerupere zece metri în pădure. Nu se vede nimic.
Ce-a plescăit, ce-a fășait ca și când ar fi fost un om? Se aude un
„clic” clar Jimmy și-a despicat arma. Fără voie, în pădurea străină,
intuiecoasă, îmi amintesc deodată de copilăria mea. Am pornit amân-
doi care spre a descoperi o taină în pădurea seculară, sau ne jucăm
de-a indianul și urmăritorii?

La dreapta mea fășăie ceva. Jimmy m'a apucat de la spate de cen-
tură.

— „Ce-a fost asta?” întreabă el mai tare decât era nevoie.

Îmi țin carabina strânsă de soldul drept. Cam la vre-o zece metri
spre dreapta se află un tufiș mic și din tufiș scânteiază un ochi gal-
ben spre noi. Deducem o gură roșie și patru colți canini puternici,
galbeni ca fildeșul. O panteră neagră! Și-a lătit nările și perii îi sunt
uși și sbârliți pe trup. Frunzele tremură și fășăie la suflarea ei săl-
batecă. Mai bine rămâneam în barcă și am fi continuat să vorbim
despre partea naturii. Frunzișul uscat se sue în vârtej din tufiș, bi-
ciuit de coada animalului. Pantera și-a strâns picioarele din față și și-a
îndoit spinarea.

Acum începe dansul și iată s'a și sfârșit. Am tras. Nici la patru metri
în fața mea se rostogolește la pământ și îi trăzesc al doilea foc în
cap. Sunt gloanțe „dum-dum” și ambele găuri de împuscătură sunt
groasnice la vedere.

Pădurea s'a însuflețit. Maimuțele strigă și sbiară ca nebune, păsă-
rile zboară tipând. De jur împrejurul nostru se aud sgomote și fășăiri.
Tot felul de animale pe care noi nu le putem vedea fug în pădure,
spăiate de cele două pocnete ale puștii.

Jimmy se află lângă panteră. Acestea îi curge din cap sângele roșu
închis. Jimmy e un vânător ales și în patrie membru al clubului de
vânătoare. Dânsul e de părere că nu trebuie să împuști cu gloanțe
„dum-dum”.

— „Drace!” spune Jimmy — pe asta ai nimerit-o! Păcat că e ca-
pul atât de ferfenițit.”

— „Jimmy — spun eu — ști tu ce e o panteră neagră?”

Jimmy socote că eu vreau să mă scuz de gloanțele „dum-dum”.
— „Nu poate fi mai rea decât un tigru bengalez.”

Tragem hoitul până la un loc înșorit și începem să-l jupuim. Spai-
m mi-a cuprins mădulele și îi povestesc lui Jimmy toate întâmplă-
rile cu pantere negre, pe care eu le cunosc. Dar chiar dacă s'ar socoti
tot ce știu despre ele ca exagerate, un lucru e sigur, nu s'a văzut încă
niciodată acest diavol al pădurii seculare în vreun circ. Pantera nu se
poate imblânzi. E umbra rea a nopții, Tigrii și lei s'ar prin cercuri a-
pruse, ținute de femei inimoase, dacă dinapoia cercurilor se găsește o
bucată de zahăr sau o bucatică de carne de cal. Ei se adună sub formă
de piramidă și îngăduie să li se spele gura cu odol, la nevoie. O pan-
teră nu se poate întâlni în civilizație, la dresaj. Pantera ucide din
nele de sânge. Dacă dă în timpul nopții peste o cireadă de boi, mușcă
și omorâre câteodată paisprezece până la optsprezece capete mari. S'o
putea intra și în țigul bengalez! Toate celelalte feline ucid numai
cease pot mânca. Albul panterii e determinat de beția de sânge. Nu
e neapărat nevoie să tragi în panteră când o întâlnești. Am văzut-o
deosea înnotând prin râuri și nu trebuie nimeni să rădă neîncrezător.
Panterii nu-i este teamă de apă, cum se spune despre toate felinele.
Căci foarte bine și foarte repede. Am întâlnit pantere înnotând și
am observat că se temeau de barcă și că nici gând nu aveau să atace.
Am aflat și în fața panterelor în pădure și au trecut pe lângă mine.
Dar totdeauna când am întâlnit pantera și am văzut-o că are la-
pele din față trase îndărăt și părul sburlit, n'am făcut altceva decât
s'o împușc fără milă. Ești binecuvântat de Dumnezeu, fiule, dacă ai la
îndemână un glonț „dum-dum”. El sfărâmă scăfăria diavolului.

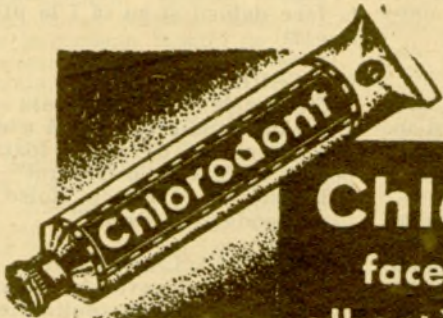
Toate animalele au fugit din jurul nostru, fiindcă au văzut focul
și mânia noastră sau pentru că le-a răsunat pocnetul exploziei în u-
rechile. Toate animalele ne-au părăsit, numai furnicile nu. Pădurea e
între de furnici. Acele care sunt acum în jurul nostru și vor carnea
anterii, sunt furnicile mici, roșii. Nu cumva să le lăși să îți se urce
pe piele. Numai să treacă pe mână și începe să te mănânce și să te
rădă tare. Treceam cu pantera noastră pe jumătate jupuită la un alt
cu soare. Într'un minut furnicile sunt și aici. Ele curăță pădurea
mai bine decât vulturul. Ele alcătuiesc poliția igienică a pă-
durii seculare. Dintr-o carne moartă pe care o iau ele în antrepriză,
mai rămâne nici o fibră.

Insășișt suntem gata. Imi tai un „cipos”, această plantă agățătoare
e subțire ca o sfoară. Întășuri pielea panterii cu ea. Jimmy a alergat
la barcă, drumul nu e greu. Nu sunt decât vre-o zece metri până la
mal și numai tufșuri printre care trece ușor. Tufișul e des, dar nu e
nevoie de mahetă. Nu pot să-l văd pe Jimmy dar îl aud în fața mea.
Mă țin după el fără grabă, cu pielea mea neagră-brună.

Dar ora asta de amiază e probabil afurisită. Doamne Dumezeule. Aud
un strigăt, Jimmy strigă, se aude un pârâit groasnic și apoi trosnește
întreg tufișul.

Pălăria imi rămâne atârnată în tufiș, și ramurile imi biciuie obra-
zul. Trebuie să pierd pălăria, o pălărie bună, Statson, de 25 de dolari.
Acum înainte și dracu s'o ia de pălărie! Mi-am pierdut și pielea de
panteră și acum mă aflu unde am auzit trosnețul și pârâitul. G-oaza
îmi înlemnește picioarele. Un boia, gros, galben, care are cel puțin
diametrul unui biceps de atlet, de cinci metri lungime, s'a încolă-
cit în jurul lui Jimmy. Doua inele ale trupului de șarpe l-au cuprins
și s'a infipt în brațul său. Coada lui caută de bună seamă o rădăcină.
Îi trebuie un punct de sprijin ca să se poată mișca mai departe. Acum
m'a văzut pe mine. Păăsește brațul lui Jimmy și se avântă furios
spre mine, agităndu-și limba, departe, afară din gât. Maheta vâjăie
cdată prin aer, n'am nimerit fiara.

(Va urma)

Chlorodont
face dinții de o
albeață strălucitoare

INVITAȚIE
DOAMNELOR,
Noua modă a coafurilor, toate noutățile
și ultimele perfecțiuni în: Postișe artis-
tice, văpsitul părului, ondulațiuni per-
manente cu aparate noi unice în țară
și îngrijirea tenului, vă prezintă
INSTITUTUL DE INFRUMUSEȚARE
DORTHEIMER
50, Calea Victoriei 50. — Telefon 3-27-35
— Prețuri reduse —

*Liniste, liniste,
măcar puțină liniste!*

Aceasta este dorința obsedantă a oamenilor nervoși,
când li chinuie însemnia... Dar liniștea dorită se
găsește prea arareori; forțele lor sleiesc, măcinate de
sbuciumul tot mai mare. Dimineața se trezesc obosiți,
zdroybiți, fără nici o poftă de lucru.

Bromural «Knoll»
este ceea ce le trebuie ca să scape de acest chin. El e
complet inofensiv, calmează nervii și produce un somn
liniștit și sănătos.

Se găsește în farmacii și drogerii
în tuburi cu 10 și 20 tablete.

Knoll A.-G., Fabrici chimice, Ludwigshafen/Rin.

Humor

TOTUL SAU NIMIC

— Eu prefer casierița. Nici-odată n'ai să auzi de o casieriță care să fugă cu banii patronului.

— Adevărat, nu se prea întâmplă des. Când se întâmplă îl iau și pe patron...

CURIOZITATE

Ionel întotdeauna găsește tot felul de întrebări imposibile cu care pune în încurcătură pe părinți. Zilele trecute se adresează mamei sale:

— Mamă, spune mamă, din ce trăiau moliile pe vremea lui Adam și Eva, când oamenii umblau goi, prin paradis?

COPILUL MINUNE

Părinții foarte mândri și-au adus copilul la marele maestru, un violonist renumit, pe care l-au rugat să-l asculte.

După prezentare, mama se adresează maestrului:

— Ei domnule profesor acum ați putea să ne sfătuiți cum trebuie să creștem pe copilul nostru.

— De, doamnă! Copilul are șase ani. Dacă ar fi băiatul meu, l-aș da la școală, l-aș îmbăia în fiecare dimineață, din timp în timp l-aș tunde, aș băga de scamă să fie sănătos și când ar împlini 16 ani l-aș înscrie într-o echipă de foot-ball.

RĂSBUNARE

Un judecător foarte puțin muzical trăiește în Virginia (America). De curând vine înaintea lui un acuzat:

— Figura dumitale mi se pare c'am mai văzut-o pe undeva!

— Da — răspunde acuzatul — am predat lecții de canto fetii dv.

— Treizeci de ani închisoare! proclamă judecătorul.

TENDINȚE ÎNALTE

— Scumpule, îmi trebuie o rochie nouă.

— Rochii, rochii numai rochii! Nu te mai gândești tu la ceva mai de un nivel mai înalt?

— Ba da, dragă, desigur îmi trebuie și o pălărie!...

GEARTĂ ÎNTRE SOȚI

Soția lui Mitică face gălăgie:

— Cât vrei să mai aștepte croitoreasa? Trebuie să-i dai banii numai decât! De două luni e datoră și ea cu banii pentru furnituri.

— Asta-i nemai pomenit! — răspunde Mitică, — croitoreasa ta face datorii și eu să i le plătesc!?!

L'A CORECTAT

Ciceronele: (la Louvre): — „Această mumie egipteană e de vreo cinci mii de ani, e foarte posibil ca Moise s'o fi văzut”.

Turistul: — „Dar ce, Moise a fost vreodată în Paris?”

PARVENITUL LA DOCTOR

— Fiica dumneavoastră e anemică, o să-i prescriu puțin fier.

— Fier domnule doctor? Fără nici o teamă, puteți să-i dați puțin aur sau chiar platină, plătesc eu!

ALCHIMIE MODERNA

— Dragă mea, cred c'o să desfacem logodna. O prezicătoare mi-a spus că până 'n trei luni mă voi căsători cu o fată blondă.

— Dar scumpul meu, ce stai să te gândești — asta se poate ușor remedia.

ÎNTRE PRIETENE

Prima: — „Inchipueți dragă ce vis îngrozitor am avut azi noapte: s'a făcut că toate fiarele sălbatece din care e făcut mantoul meu prețios, voiau să mă sfășie! Era îngrozitor!”

Cealaltă: — „Cum dragă? Te temi de pisici?”

veți purta cea
mai frumoasă
încălțăminte
venind direct la

ROYAL-SHOE

CALEA VICTORIEI 84
SUB HOTEL METROPOL

LA VULTURUL DE MARE CU PEȘTELE ÎN GHIARE

Mărfuri minunate
și toate garantate

Theodor Atanasiu & Co

STR. BAZACĂ 1 STR. CAROL 76-78-80-82 STR. HALELOR 2

Ten curat, fraged și mâini
albe, catifelate obțineți prin
întrebuințarea regulată a

CREMEI-NIVEA

ACADEMIA DE CROITORIE

„MATT-KARR“

București Șelari No. 9 — Tel 3-13-02

CROIALĂ

perfectă de Dame și Bărbați, învățați verbal și prin corespondență. Cereți prospectul gratuit

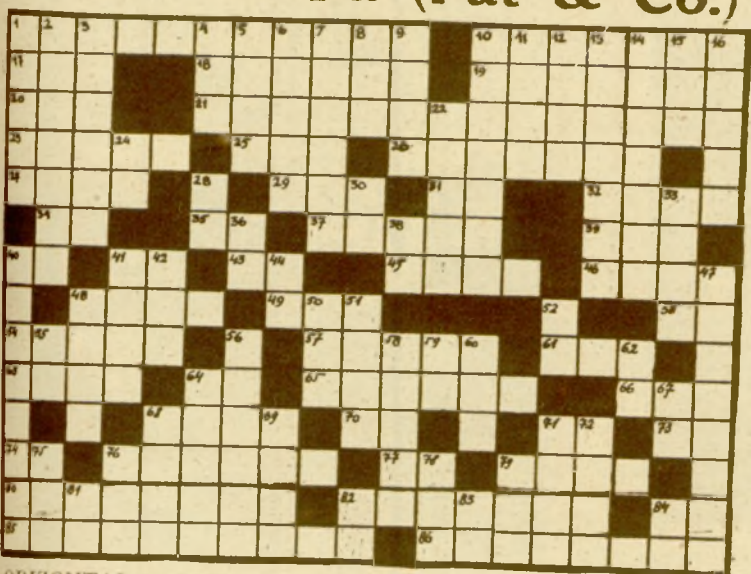

PENTRU APARATUL DV AMERICAN
NU EXISTA LAMPA DE RADIO
MAI BUNA CA

RCA + RADIOTRON

Reprezentanța generală: Calea Victoriei, 106. — Telefon 247/40

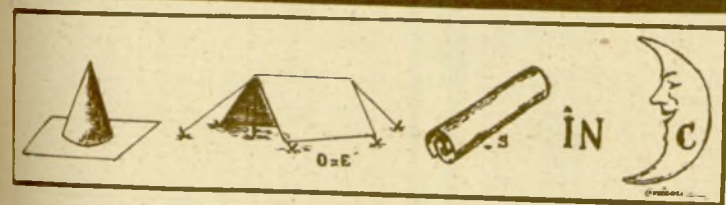

ORIZONTAL: 1) Lumea mare. 10) Lăsat. 17) Stofă țărănească. 18) Lichid organic. 19) Dată cu un aliaj de zinc și aramă. 20) Care nu e îngrămădit. 21) Atribut ce nu se acordă cu *Conversațiunea*. 23) Expunea. 25) Cont la percepție agreat de artiști! 26) Stâlpi. 27) Greutatea ambalajului. 29) E mai agreabil decât capatul și cu ceapă! 31) Raportul între cerc și diametru. 32) Încă odată! 34) Pronume. 35) De Paști conține surprize. 37) Capitanul Argonauților. 39) Balaur. 40) Minat. 41) Zeu. 43) Poftim! 45) Boală actoricească. 46) Adverb. 48) Cum e Pat? 49) Când pe față, când la piață! 53) Notă muzicală. 54) Adunătură. 57) Cum e Patachon? 61) Și mai cum? 63) Pronume. 64) Pronume. 65) Plantă furageră. 66) Fiica lui Inachus. 68) Norodul nu face ca el! 70) Posed. 71) Negotie. 73) Interjecție. 74) Noroi. 76) Bani. 77) Dărmotin. 78) Bucată muzicală în care te-nea se repetă. 80) Șomeri în Martie! 82) Dulciuri. 84) Prepoziție. 85) Celebru la superlativ. 86) Călători.

VERTICAL: 1) Mare. 2) Dără-

mând. 3) Drum. 4) Pasăre călătoare. 5) Crimă. 6) Cinema vorbitor. 7) Trișa. 8) Capitalul mortului!! 9) Conducător arab. 10) Nume feminin. 11) Voce. 12) Boală de piele. 13) Spirit de tipirig. 14) Albastru de rufe. 15) Fir. 16) Baza iadului, bătută de ciubotar!! 22) Unealtă cu coadă. 24) Notă muzicală. 28) Fluviu în Italia. 30) Posesiv. 33) Șir. 36) Numeral. 38) Sat pustiu! 40) Oameni ca Pat. 41) Drum. 42) Dela... la Caiafa. 44) Macaz. 47) Oameni ca Patachon. 48) Coafură încălțită. 50) ...cu a brânzei nouă! 51) A spânării e foarte flexibilă la unii. 52) Ființă cuvântătoare. 55) Alt comic! 56) Desparți. 58) Regiune locuită de Români. 59) Insulă în Mediterana. 60) Colecție de legi. 62) Conjuncție. 64) Tulpină. 67) Lac în Sudan. 68) O-rator englez. 69) Athis! 71) Erupțiuni dermice, papale unori! 72) Sprinten. 75) Unde s'a înecat țiganul! 76) Cu Ion e scriitor român. 78) Minez (fig.). 79) Măncare! 81) Negatie. 82) Posed. 83) Prepoziție. 84) Plantă textilă.

B. LUST.

Rebus-ul de mai sus dă titlul unei frumoase poeme de V. Alecsandri.

Prin tragere la sorti au câștigat:

Premiul I, lei 200 în numerar d-ra Magda Covaci Timișoara str. T. Cipariu No. 1.

Premiul II, un aparat foto-grafic „Agfa-Box” d. Ștefan Rădulescu-Baicu, Loco, str. Tuluri 14.

Premiul III, un abonament pe o lună la „Realitatea Ilustrată” d. sublt. Ciobanu Avraam, Orhei, str. Chișinăului 32.

Premiile se expediază în baza unei c. n. cu adresa exactă a câștigătorilor. Cei din Capitală se vor prezenta în persoană să și le ridice.

RED.

Au deslegat două jocuri:

Cici Popescu, Dobriceni-Romana; Angela Drăghescu, Loco; Angolphe Ascher, Loco; Lt. Janyin Stamate, Mizil; Geosil Samson, Luceanca-Ilfov; Mimy Florian, Loco; Gr. Costescu, Loco; Alex. A Dimetriu, Loco; Dobrescu Nicolae, Loco; Lazăr Woinowsky, Ochiri; Victorița Dumitrescu, Loco; Al. N. Vasilescu-Vasal, Loco; Maia Goleș, Loco; Florian Marinescu, Dăla-Vlașca; Penchas Simon, Loco; Dan Titus Lochianu, Gherla-Someș; Marietta Vizireanu Tighina; Teodor Stamate, Brăila; Vlad și Rodica Anghel, Iași; F. Kornblum-Fy-cor, Focșani; Mya M. Gorovei, Botoșani; Păpuș și Silviu Codreanu, R. Sărat; Nicu N. Dumitrescu, Călărași-Ialomița; Gruia Vasile, Aiud; Emmy Ionescu, Loco; Hristea Buzășteanu, Roșiori de Vede; Marioara și Florica Anastasiu, Giurgiu; Stelian Macovei, R. Sărat; Nina Tomescu, Loco; Gh. Tomaide, Sibiu; Aurel Nană, Tg. Mureș; Olga Diaconescu, Iași; Mathilde Rufel, Dărmănești-Bacău; Adela Kleinmann, Loco; Anton Dragotă, Hunedoara; Vasile Miu, Constanța; Ilie T. Lupița, Caracal; Katz Naudet Iulian, Loco; Magda Covaci, Timișoara; D. Ghețu, Tecuci; Lăzărescu Ioan, Loco; Neculai I. Ungureanu, Bacău; Ioan I. Nanu Bacău; Niculina Popescu, Caracal; maior Popovici Pompiliu

Onofrei Marinescu. Căutați să nu mai închideți colțurile jocurilor, cum ați făcut cu acesta. Mai trimiteți.

L. Woinowsky. Termenul de primirea jocurilor este de 8 zile și e firesc, ca înăuntrul acestui termen, să nu se facă nici o deosebire între deslegători.

Tony Balint. Forma nu e aptă pentru nici o temă iar jocurile fără temă presupun o dexteritate pe care dumneata recunoști singur că n'o ai.

Teodor Stamate. — Concurs lunar? Nu înțelegem motivul și nici avantajile.

Nae I. Ungureanu. Prea simplu. Mai încercați.

Cocuța Ștefănescu. Slabă. N'are ritm și rimă iar inspirația nu e tocmai fericită. Altceva.

M. R. Vezi răspunsul dat d-lui Onofrei Marinescu. Enigma se păstrează.

I. Nanu. 1) Da! 2) Nu!

Florian Marinescu. Enigma, care este o șaradă (!), nu merge.

Ré.

Participă la premiile noastre fiecare cititor al revistei dacă desleagă jocurile publicate în rubrica de față.

Deslegările vor fi copiate pe o foaie separată și trimise într'un plic închis pe adresa revistei, timp de 8 (opt) zile dela apariția numărului respectiv.

Se va anexa și cuponul de jocuri.

PREMIUL I: 200 lei, în numerar.

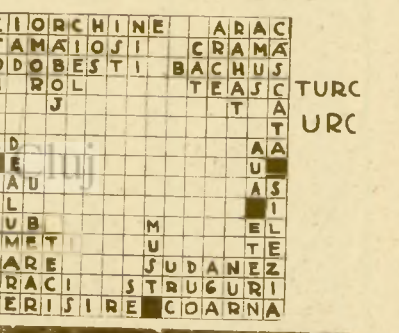
PREMIUL II: un aparat foto-grafic „Agfa-Box”.

PREMIUL III: un abonament pe o lună la „Realitatea ilustrată”.

Anibal, Arad; Nourescu Alex. Bacău; Lungu Panaite, Galați; Dimitrie A. Ardeleanu, Pecica-Arad; Florica Dărănga, Tg. Frumos; I. Mitrescu, Lădești-Vâlcea; Ionel Gh. Nafliu, Lădești-Vâlcea; Ion Manolescu, Loco; Ionescu D. D. Mina, Loco; sbt. Ciobanu Avraam, Orhei; Sizi Florian, Loco; Tina Eftimiu, Iași; Dora Sădeanu, Loco; A. Zamfirescu, Brăila; Gh. Darie, Tândărei-Ialomița; Jeanna Sofia Hociung, Moinești; Maria Russu, Sita Buzăului-Brașov; Poenăreanu Mircea, Loco; Jean Karmin, Plocești; Ivonne Eskenasy, Loco; Dida Cazacu, Loco; Constantin A. Stoicescu, Zimnicea; Tanti Constantinuescu-Vedea, Slatina; Cornelia M. Gordian, Loco; Ionel Clement Schachman, Loco; Nicu C. Slavu-Sfinx, Câmpina; Liza Silber-man, Loco; C. Popescu, Trestia-Buzău; M. Weiss, Focșani; Sergiu Grigorescu, Bacău; Tony Balint, Constanța; C. D. Popescu, Loco; Tanti Giurescu, Loco; Constanța I. Tănăsescu, Loco; M. Vlădoianu, Bacău.

Au deslegat un joc:

Cléo dr. Paulian, Loco; Cocutza Ștefănescu, Osica-Romana; Ștefan Rădulescu-Baicu, Loco; Emilia Trușășu Zalău; Ionel Bălescu, Calafat; Onofrei Marinescu, Pitești; Socol Emilian, Aroiu-Mureș; Tudor M. Popescu, Loco.

Carata de lumina in

... PĂDUREA INTUNECATĂ
Apar lamele **SOUPLEX** între toate lamele inferioare-Ţadiere plăcută Ţeşi resimţi după întrebuinţarea lamei elastice, flexibile şi rezistente

SOUPLEX MADE IN ENGLAND

Diaphane 0.1 mm

INTREBUINȚATI ALTERNATIV SOUPLEX PLATINE IAMA CARE VA OPERA PREMII GRATUITE

Ţăr sănătos şi lucios peîn **SHAMPOON TÊTE-NOIRE-EXTRA** cu luciu şi par

Duminică 22 Octombrie a. c. a avut loc un match de foot-ball între echipele Venus și C. F. R. cu rezultatul 3-2 (2-2). Fotografiile noastre înfățișează echipa Venus și o fază din match.

Duminică dimineața la orele 9, aviatorii: lt. comandor Cernescu (comandant), sublt. aviator Max Manolescu, căp. aviator Pantazi și mecanicul Ploșteanu, căpitan aviator Davidescu și sublt. Ivanovici, alcătuind trei echipagii în formațiunile arătate, au plecat într'un raid în Africa, cu obiectivul Captown. În fotografiile noastre, (stânga) aviatorii și publicul care i-a condus la plecare; (sus): avioanele în zbor.

Săptămâna trecută a avut loc la Caracal desvelirea monumentului lui H. G. Lecca. Monumentul este opera sculptorului D. Bărlad. Solemnitatea a avut loc în prezența autorităților și domnișoara Ticu Arhip, delegata societății scriitorilor români (în fotografia noastră) a ținut o cuvântare. În dreapta monumentul.

BULETIN DE PARTICIPARE
LA CONCURSUL

„VISULUI ÎMPLINIT”

Numele

Adresa

Desenele alese sunt: 1^a Nr.

2^a Nr.

CUPON DE JOCUR
No. 352

Numele și prenumele

Adresa: